

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
Факультет міжнародної економіки і менеджменту**

Кафедра міжнародних фінансів

Освітньо-професійна програма «Міжнародні фінансові відносини»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Форма навчання: очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему:

ОФШОРНІ БАНКИ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ

здобувача Шлаган Анни Віталіївни

(ПІБ, підпис)

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор кафедри міжнародних фінансів Луцишин Зоряна Орестівна

(підпис)

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувач кафедри: д.е.н., професор Мозговий О.М.

(підпис)

Київ 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

Кафедра міжнародних фінансів

Освітньо-професійна програма «Міжнародні фінансові відносини»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми

Т.О. Фролова

(підпис)

20__ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

О.М. Мозговий

(підпис)

20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти Шлаган Анни Віталіївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

денної форми навчання

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему *Офшорні банки в епоху цифрових валют*

Тему затверджено наказом ректора Університету від «18» 12.2024 р .№ 2060-
ст

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах наукових праць вітчизняних і зарубіжних вчених, присвячені питанням офшорного банківництва, цифрових валют та їх впливу на фінансові системи.

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОФШОРНОГО БАНКІВНИЦТВА В ЕПОХУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ
(назва розділу)	
Розділ 2	ТРАНСФОРМАЦІЯ ОФШОРНОГО БАНКІНГУ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ
(назва розділу)	
Об'єкт дослідження:	процеси функціонування офшорного банківництва в умовах цифрової трансформації глобальної фінансової
Предмет дослідження:	вплив цифрових валют на діяльність офшорних банків, виклики та можливості їх інтеграції в цифрову економіку а також стратегічні підходи до адаптації офшорного банкінгу в епоху цифрових фінансових інновацій.
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	Виявлення впливу цифрових валют на характер діяльності офшорного банківництва, аналіз викликів і можливостей, що виникають у зв'язку з цифровою трансформацією, а також розробка рекомендацій щодо адаптації офшорних банків до умов цифрової економіки.

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОФШОРНОГО БАНКІВНИЦТВА В ЕПОХУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ
розкрити концептуальні засади офшорного банківництва та визначити його роль у глобальній економіці;	
проаналізувати моделі організації та ключові принципи функціонування офшорних банків;	
виокремити особливості цифрові валюти як інструмент трансформації сучасної фінансової системи.	

У розділі 2	ТРАНСФОРМАЦІЯ ОФШОРНОГО БАНКІНГУ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ
дослідити генезис цифрових валют та їх інтеграцію в екосистему офшорного банківництва;	
провести оцінку ризиків і потенційних переваг використання цифрових активів у діяльності офшорних банків;	
дослідити роль блокчейн-технологій як інноваційного інструменту в сфері офшорного банкінгу;	

розглянути регуляторні виклики та перспективи правового забезпечення офшорних банків у контексті цифрових валют.

**Завдання підготував
науковий керівник**

(підпис)

_____ **/Луцишин З.О./**

(ініціали, прізвище)

« _____ » _____ **20__** р.

**Завдання одержав
здобувач**

(підпис)

_____ *(ініціали, прізвище)*

« _____ » _____ **20__** р.

Реферат

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 69 сторінок, з них обсяг основного тексту – 64 сторінка комп'ютерного тексту, 11 таблиць, 8 рисунків, список використаних джерел з 64 найменувань.

«Офшорні банки в епоху цифрових валют»

Об'єктом дослідження є процеси функціонування офшорного банківництва в умовах цифрової трансформації глобальної фінансової системи.

Предметом дослідження є вплив цифрових валют на діяльність офшорних банків, виклики та можливості їх інтеграції в цифрову економіку, а також стратегічні підходи до адаптації офшорного банкінгу в епоху цифрових фінансових інновацій.

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи – виявлення впливу цифрових валют на характер діяльності офшорного банкінгу, аналіз викликів і можливостей, що виникають у зв'язку з цифровою трансформацією, а також розробка рекомендацій щодо адаптації офшорних банків до умов цифрової економіки.

Відповідно до поставленої мети були визначені такі завдання:

- розкрити концептуальні засади офшорного банкінгу та визначити його роль у глобальній економіці;
- проаналізувати моделі організації та ключові принципи функціонування офшорних банків;
- виокремити особливості цифрові валюти як інструмент трансформації сучасної фінансової системи;
- дослідити генезис цифрових валют та їх інтеграцію в екосистему офшорного банкінгу;
- провести оцінку ризиків і потенційних переваг використання цифрових активів у діяльності офшорних банків;
- дослідити роль блокчейн-технологій як інноваційного інструменту в сфері офшорного банкінгу;
- розглянути регуляторні виклики та перспективи правового забезпечення офшорних банків у контексті цифрових валют.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів полягає у важливості офшорного банківництва, як ланки глобальної фінансової системи; офшорне банківництво створює значні виклики для світової економіки та суспільства; моделі організації офшорних банків (філії міжнародних банків, незалежні установи, трастові компанії) дають змогу клієнтам обирати оптимальний формат фінансового сервісу з огляду на рівень конфіденційності, податкові пільги й доступ до глобальних ринків; ключовими принципами діяльності офшорних банків лишаються ліберальне регулювання, мінімізація податкового навантаження та захист фінансових даних; цифрові валюти (криптовалюти та CBDC) стали каталізатором трансформації фінансової системи;

інтеграція у секторі цифрових валют суттєво змінює офшорний банківський ландшафт; запровадження блокчейн-технологій у сфері офшорного банкінгу формує якісно нову парадигму фінансових операцій, знижуючи транзакційні витрати, пришвидшуючи міжнародні перекази та розширюючи лінійку інноваційних продуктів; офшорні банки стикаються зі зростанням регуляторних та безпекових викликів, пов'язаних із прозорістю блокчейну, ризиками шахрайства в смарт-контрактах та наближенням «квантової ери»; швидкий розвиток цифрових валют посилює вимоги до регуляторних механізмів у сфері офшорного банкінгу.

Інформаційною базою дослідження є наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, матеріали міжнародних організацій - Міжнародного валютного фонду (МВФ), Банку міжнародних розрахунків (БМР), Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), звіти центральних банків різних країн. Проаналізовано дані аналітичних компаній, статистичні дані, інформацію про поширення та використання цифрових валют. Додатково використано матеріали періодичних видань, таких як The Economist, Financial Times, Forbes, а також провідні економічні журнали, що висвітлюють сучасні тренди у фінансовій сфері.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків списку використаних джерел, додатків.

Ключові слова: офшор, банки, блокчейн, цифрова валюта, податки, криптовалюта, сек'юритизація, транзакції.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи 2025.

Рік захисту роботи 2025.

В І Д Г У К
про кваліфікаційну бакалаврську роботу здобувача
освітньо-професійної програми «Міжнародні фінансові відносини»

ШЛАГАН Анни Віталіївни

на тему:

ОФШОРНІ БАНКИ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ

1. **Актуальність теми:** дана бакалаврська робота присвячена актуальній і важливій темі, яка поєднує дослідження сучасних тенденцій епохи цифровізації, зокрема питанням цифрових валют та історичній проблемі офшоризації, а саме офшорному банкінгу. Офшорне банківництво є важливою ланкою глобальної фінансової системи, оскільки забезпечує можливість ефективного переміщення капіталу, залучення інвестицій та оптимізації податкових витрат. Цифрові валюти стали каталізатором трансформації фінансової системи, оскільки спрощують міжнародні платежі, знижують транзакційні витрати та розширюють доступ до фінансових послуг. Вони створюють нові можливості для бізнесу та інвесторів, водночас ставлячи під сумнів традиційну роль банків як ключових посередників. Розвиток CBDC демонструє бажання держав зберегти вплив на грошові потоки. Інтеграція у секторі цифрових валют суттєво змінює офшорний банківський ландшафт, забезпечуючи швидші транзакції, зниження операційних витрат і доступ до інноваційних інструментів. Це створює умови для розвитку нової “цифрової” парадигми офшорного банкінгу.

Разом із перевагами офшорне банківництво створює значні виклики для світової економіки та суспільства: воно може розмивати податкову базу, сприяти фінансовим зловживанням та підірвати довіру до глобальної фінансової системи.

2. **Позитивні риси кваліфікаційної бакалаврської роботи:** робота має чітку та логічну структуру викладу матеріалу, глибоко розкриває сутність і особливості офшорного банкінгу в умовах цифровізації в цілому та цифрових валют, зокрема; у роботі використані актуальні аналітичні, статистичні та фактичні дані спеціалізованих інституцій, банків, що дозволяє в повному обсязі розкрити тему.

3. **Наявність самостійних розробок автора:** робота є самостійним дослідженням, про що свідчить проведене дослідження ролі, місця та значення офшорних банків в епоху цифрових валют. Автором була проведена оцінка ризиків та переваг використання цифрових активів у діяльності офшорних банків; проаналізовано моделі функціонування офшорних банків та досліджено генезис цифрових валют та їх інтеграцію в офшорне банківництво.

4. **Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій:** полягає в тому, що узагальнення, висновки та пропозиції можуть бути використаним для розробки стратегії адаптації цифрових валют в екосистемі офшорного банківництва.
5. **Наявність недоліків:** робота виграла б, якби містила інфографічний матеріал за результатами проведених деяких досліджень
6. **Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ЕК:** кваліфікаційна бакалаврська робота Шлаган Анни Віталіївни на тему «Офшорні банки в епоху цифрових валют» відповідає вимогам до кваліфікаційних робіт першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, є завершеним самостійним науковим дослідженням, а її авторка заслуговує на високу позитивну оцінку та рекомендується до захисту в ЕК.

Науковий керівник доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародних фінансів

“9” серпня 2025 р.

/Луцишин З.О./

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОФШОРНОГО БАНКІВНИЦТВА В ЕПОХУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	7
1.1. Концептуальні засади офшорного банківництва та його значущість у глобальній економіці	7
1.2. Моделі організації та ключові принципи діяльності офшорних банків	19
1.3. Цифрові валюти - детермінанта трансформації сучасної фінансової системи	30
РОЗДІЛ 2. ТРАНСФОРМАЦІЯ ОФШОРНОГО БАНКІНГУ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ	37
2.1. Генеза цифрових валют та їх інтеграція в екосистему офшорного банкінгу	37
2.2. Інноваційні інструменти у сфері офшорного банкінгу	45
2.3. Регуляторні виклики системі офшорних банків в епоху цифрових валют	53
ВИСНОВКИ	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	62
ДОДАТКИ	70

ВСТУП

Актуальність теми. Офшорні банки традиційно відіграють значну роль у глобальній фінансовій системі, забезпечуючи послуги з управління капіталом, оптимізації оподаткування та конфіденційності фінансових операцій. Згідно з даними Міжнародного валютного фонду, обсяг активів, розміщених в офшорних зонах, становить приблизно 7–8 трильйонів доларів США, що дорівнює 10% світового ВВП. Зростання популярності цифрових валют, таких як біткоїн та ефіріум, а також розвиток цифрових валют центральних банків (CBDC), суттєво впливають на фінансовий сектор. За оцінками аналітичної компанії Chainalysis, у світі зараз 191 мільйон осіб володіють криптовалютою.

Крім того, більшість центральних банків розвинених країн світу в тому чи іншому вигляді працюють над цифровою валютою, а половина з них вже перейшла від досліджень до практичних експериментів. Впровадження цифрових валют може змінити способи проведення міжнародних платежів і розрахунків, знизити роль традиційних посередників, таких як SWIFT, та зменшити залежність від долара США як глобальної резервної валюти. Це створює нові виклики та можливості для офшорних банків, які повинні адаптуватися до швидких технологічних змін, забезпечуючи конкурентоспроможність та відповідність новим регуляторним вимогам. Таким чином, дослідження впливу цифрових валют на діяльність офшорних банків є актуальним та своєчасним, оскільки дозволяє оцінити потенційні ризики та вигоди, а також розробити стратегії адаптації до нових умов фінансового середовища.

Окремі аспекти, проблеми, тенденції та особливості розвитку офшорної діяльності, а також аналіз ефективності її функціонування відображені у наукових працях вітчизняних і зарубіжних вчених, серед яких: О. Бозуленко, Н. Блум, Д. Верлан, А. Вознюк, К. Джоніл, В. Егерт, О. Ерлов, А. Жером, М. Карлін, Д. Кар, П. Дж. Кейн, З. Луцишин, Дж. М. Кейнс, Р. Кнапп, Ю. Козак, Е. Лімбан, Ф. Р. Лейн, В. І. Ляшенко, Г. М. Мілесі-Феретті, Д. Мітчелл, Р. Мюрфі, Р. Палан, С. Палей, Р.

Пелен, Дж. Робінсон, Сала-і-Мартін, Д. К. Сміт, Б. А. Хейфец, А. Г. Хопкінс, А. В. Шамраєв, Н. Шексон та ін.

Значний внесок у дослідження впливу цифрових валют на офшорне банківництво зробили такі дослідники, як: М. Кейсі та П. Вінья, які розглядають цифрові валюти як інструмент трансформації фінансової системи. А. Антонопулос, експерт у сфері блокчейн-технологій, що вивчав їхній вплив на глобальні фінанси, зокрема офшорні структури. Е. Кляйнбард, який аналізував юридичні та податкові аспекти офшорної діяльності в умовах цифровізації. Лауреат Нобелівської премії Дж.Стігліц досліджував вплив фінансових інновацій, включаючи криптовалюти, на офшорні банки. Р. Раджан, експерт у сфері міжнародної економіки, розглядав глобальні фінансові системи та їхню адаптацію до технологічних змін. Г. Зукман, спеціалізується на вивченні офшорної економіки та її впливу на світову фінансову систему. С. Айзенберг, який досліджує економічні та соціальні наслідки поширення цифрових валют у контексті офшорних структур.

Метою роботи є виявлення впливу цифрових валют на характер діяльності офшорного банкінгу, аналіз викликів і можливостей, що виникають у зв'язку з цифровою трансформацією, а також розробка рекомендацій щодо адаптації офшорних банків до умов цифрової економіки.

Комплексний підхід до вивчення визначеної мети окреслив коло завдань для її вирішення:

- розкрити концептуальні засади офшорного банкінгу та визначити його роль у глобальній економіці;
- проаналізувати моделі організації та ключові принципи функціонування офшорних банків;
- виокремити особливості цифрових валют як інструменту трансформації сучасної фінансової системи;
- дослідити генезис цифрових валют та їх інтеграцію в екосистему офшорного банкінгу;

- провести оцінку ризиків і потенційних переваг використання цифрових активів у діяльності офшорних банків;
- дослідити роль блокчейн-технологій як інноваційного інструменту в сфері офшорного банкінгу;
- розглянути регуляторні виклики та перспективи правового забезпечення офшорних банків у контексті цифрових валют;

Об'єкт дослідження - процеси функціонування офшорного банківництва в умовах цифрової трансформації глобальної фінансової системи.

Предмет дослідження - вплив цифрових валют на діяльність офшорних банків, виклики та можливості їх інтеграції в цифрову економіку, а також стратегічні підходи до адаптації офшорного банкінгу в епоху цифрових фінансових інновацій.

У процесі дослідження використовувався комплексний підхід, який поєднує загальнонаукові, спеціальні та емпіричні **методи**, що дозволило забезпечити системність і наукову обґрунтованість отриманих результатів. Зокрема, було застосовано такі методи: теоретичні методи, включаючи аналіз і синтез, використовувалися для вивчення наукових праць, законодавчих актів та нормативних документів, що регулюють діяльність офшорних банків та цифрових валют. Індукція та дедукція дозволили формулювати висновки на основі загальних теоретичних положень і конкретних фактів, а абстрагування та узагальнення допомогли виділити ключові тенденції у розвитку офшорного банківництва в умовах цифровізації. Емпіричні методи включали аналіз статистичних даних, який проводився з використанням матеріалів міжнародних організацій, таких як Міжнародний валютний фонд (МВФ) і Банк міжнародних розрахунків (БМР), а також даних аналітичних компаній. Порівняльний аналіз дозволив зіставити традиційні фінансові інструменти з цифровими валютами у контексті їхнього впливу на офшорне банківництво. Для прогнозування було застосовано методи екстраполяції та сценарного аналізу. Екстраполяція дала змогу побудувати прогнози щодо розвитку офшорного банкінгу під впливом цифрових валют, а сценарний аналіз допоміг розробити можливі варіанти адаптації офшорних банків до умов цифрової економіки. Системний підхід забезпечив

комплексне вивчення взаємозв'язку між офшорним банкінгом, цифровими валютами та глобальними економічними процесами, тоді як аналіз правових аспектів дозволив оцінити регуляторні виклики та можливості, пов'язані із використанням цифрових валют у діяльності офшорних банків.

Інформаційну базу дослідження становлять наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, присвячені питанням офшорного банківництва, цифрових валют та їх впливу на фінансові системи. Використано матеріали міжнародних організацій, таких як Міжнародний валютний фонд (МВФ), Банк міжнародних розрахунків (БМР), Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), а також звіти центральних банків різних країн. Крім того, у роботі проаналізовано дані аналітичних компаній, таких як Chainalysis, PwC, Deloitte та Ernst & Young, які вивчають вплив цифрових валют і блокчейн-технологій на банківську сферу, зокрема офшорне банківництво. Дослідження ґрунтується на статистичних даних щодо обсягів і динаміки використання офшорних зон, опублікованих у фінансових оглядах та спеціалізованих звітах, а також інформації про поширення та використання цифрових валют, включаючи офіційні звіти центральних банків і міжнародних фінансових організацій. У роботі також враховано положення нормативно-правових актів, що регулюють діяльність офшорних банків та цифрових валют, зокрема рекомендації ФАТФ (Групи з протидії відмиванню грошей), директиви ЄС і відповідні законодавчі ініціативи окремих країн. Додатково використано матеріали періодичних видань, таких як The Economist, Financial Times, Forbes, а також провідні економічні журнали, що висвітлюють сучасні тренди у фінансовій сфері.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додаток на 15 сторінках. Обсяг основного тексту – 61 сторінка комп'ютерного тексту. Робота містить 8 рисунків, 11 таблиць, список використаних джерел з 64 найменувань

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОФШОРНОГО БАНКІВНИЦТВА В ЕПОХУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

1.1. Концептуальні засади офшорного банківництва та його значущість у глобальній економіці

Офшорне банківництво є складовою глобальної фінансової системи, яка забезпечує можливість здійснення банківських операцій за межами країни, де зареєстрований клієнт. Воно зазвичай реалізується через офшорні банки, які функціонують у юрисдикціях з низькими податковими ставками, спрощеним регулюванням і підвищеною конфіденційністю (рис. 1.1).

Юрисдикція	Конфіденційність	Гнучкість у регулюванні	Зниження податкового навантаження
<ul style="list-style-type: none"> Офшорні банки розташовані у спеціальних фінансових центрах, які пропонують пільгові умови для міжнародних клієнтів (наприклад, Багамські острови, Кайманові острови, Сінгапур). 	<ul style="list-style-type: none"> Одним із ключових аспектів є захист інформації про клієнтів і їхні операції. 	<ul style="list-style-type: none"> Офшорні юрисдикції, як правило, мають спрощене регулювання, що сприяє швидкому проведенню транзакцій. 	<ul style="list-style-type: none"> Юридичні особи, що використовують офшорний банкінг, часто уникають високих податків, характерних для країн із розвинутою економікою.

Рисунок 1.1 Основні ознаки офшорного банкінгу

Джерело: [1, С. 10]

Офшорне банківництво можна визначити як фінансову діяльність, що забезпечує ефективне управління капіталом через спеціальні юрисдикції з вигідними умовами [1, С. 11]. Незважаючи на переваги, ця діяльність викликає значну кількість дискусій через потенційні ризики, такі як уникнення оподаткування чи сприяння фінансовим злочинам, що стає об'єктом критики як науковців, так і регуляторів.

Річард Робертс у своїй роботі “The Financial Times: A Financial History of the Last 120 Years” підкреслює, що офшорне банківництво є механізмом, який

забезпечує економічну вигоду через зниження податкових витрат і доступ до глобального фінансового ринку. Він акцентує на тому, що основною рисою таких банків є «фінансова мобільність», яка дає змогу компаніям і фізичним особам переміщати капітал між країнами [2, С.23].

Ронен Палан, один із провідних дослідників у сфері офшорних фінансових центрів, у книзі “Tax Havens: How Globalization Really Works” пропонує розглядати офшорний банкінг як частину ширшого явища офшорних фінансів, що базується на «арбітражі регулювання». Згідно з його підходом, офшорне банківництво — це інструмент, який дозволяє суб’єктам уникати строгих регуляторних і податкових норм, притаманних їхнім країнам походження [3, С.45-46].

Ніл Шаксон, автор “The Finance Curse: How Global Finance Is Making Us All Poorer” визначає офшорне банківництво як «особливу форму економічної активності, що базується на юридичних і фінансових привілеях». Він наголошує, що офшорні банки зазвичай пропонують вигідніші умови щодо захисту активів, конфіденційності й управління капіталом [4, С.12].

Офшорні фінансові центри (ОФЦ) мають тривалу й динамічну історію, що відображає еволюцію глобальної економіки, фінансових ринків та регуляторних підходів. Їхнє формування є результатом потреби в спеціалізованих юрисдикціях, які пропонують вигідні умови для управління капіталом, уникнення податкового тиску та забезпечення фінансової конфіденційності.

Зародки офшорних фінансових практик можна простежити ще в середньовічній Європі. У XIII столітті італійські міста-держави, такі як Венеція та Генуя, виступали своєрідними «фінансовими оазами», де торговці могли зберігати свої статки в умовах стабільних податкових і правових режимів. Ближче до XVIII століття Нідерланди стали важливим фінансовим центром, що приваблював капітали завдяки ліберальному законодавству й розвиненій банківській системі [5, с. 1038]. Сучасний феномен офшорного банкінгу бере початок у XX столітті. Британські заморські території, такі як Джерсі, Гернсі та Острів Мен, у 1920-х роках почали активно залучати міжнародний капітал через введення пільгових

податкових умов. Це стало відповіддю на посилення податкового тиску в європейських країнах після Першої світової війни.

Офшорні фінансові центри отримали значний поштовх до розвитку після Другої світової війни. У цей період низка країн і територій, таких як Багами, Бермуди й Панама, почали формувати свої економіки навколо фінансових послуг. Основними факторами зростання стали [6, с. 1659]:

- введення високих податків у розвинених країнах для фінансування соціальних програм;
- потреба корпорацій у гнучких інструментах для управління капіталом;
- зростання міжнародної торгівлі й глобалізації.

У 1950-1960-х роках офшорні юрисдикції, такі як Кайманові острови та Сінгапур, почали активно формувати сучасну інфраструктуру фінансових послуг. Наприклад, Каймани завдяки угоді з Великою Британією отримали статус одного з найважливіших міжнародних фінансових центрів [7, с. 69].

Наприкінці ХХ століття і на початку ХХІ століття офшорні фінансові центри стали невід'ємною частиною глобальної економіки. Науковці, такі як Джеймс Генрі, у своїй роботі «The Price of Offshore Revisited¹» підкреслюють, що значна частина світових фінансових потоків (близько 10% глобального ВВП) проходить через офшорні юрисдикції. У цей період значення ОФЦ зросло завдяки:

- лібералізації фінансових ринків;
- розвитку цифрових технологій, які спростили управління міжнародними фінансами;
- збільшенню кількості міжнародних корпорацій, які використовують офшорні структури для зниження податків.

Однак фінансові кризи 2008 року загострили увагу до негативних аспектів офшорних центрів. Міжнародні організації, такі як OECD і FATF, почали розробляти заходи для боротьби з ухиленням від податків і відмиванням коштів, що зменшило конфіденційність і привілеї багатьох ОФЦ [8, с.8].

¹ <http://piketty.pse.ens.fr/files/HenryTJN2012.pdf>

Сьогодні офшорні фінансові центри залишаються важливими учасниками глобальної економіки, але стикаються з новими викликами. Ронен Палан у своїй книзі «The Offshore World: Sovereign Markets, Virtual Places, and Nomad Millionaires²» зазначає, що сучасні ОФЦ поступово трансформуються з «таємничих зон» у прозоріші структури, які все ще пропонують конкурентні фінансові послуги, але з урахуванням міжнародних стандартів [6, с. 1659].

Вищезазначене, дає можливість зробити висновок, що історія офшорних фінансових центрів — це шлях від локальних податкових гаваней до глобальних фінансових вузлів, що відображають еволюцію економічних і регуляторних процесів. Вони продовжують відігравати ключову роль у міжнародних фінансових потоках, залишаючись об'єктом одночасного захоплення та критики.

Розвиток офшорних банківських послуг є тісно пов'язаним із історичними змінами у глобальній економіці та регуляторній політиці. Вони розвивалися як відповідь на виклики та можливості різних епох, починаючи від колоніальних часів і завершуючи сучасною епохою глобалізації (Табл. 1.1).

Таблиця 1.1 Еволюція основних характеристик офшорних банківських послуг у хронологічному розрізі

Період	Характеристика	Історичний контекст
XVI-XVIII ст.: Початковий етап	Конфіденційність та захист капіталу.	Європейські купці використовували фінансові оази, такі як Венеція чи Амстердам, для збереження статків поза контролем монархів і держав.
XIX ст.: Розвиток торгівлі	Доступ до міжнародних ринків.	Зі зростанням колоніальної торгівлі фінансові центри Лондона і Гонконгу почали виступати як посередники для міжнародних фінансових потоків.
1920-ті: Міжвоєнний період	Податкові переваги та конфіденційність.	Острів Мен, Джерсі та Гернсі стали популярними через введення низьких податків, що приваблювали європейські капітали після Першої світової війни.
1950-1960-ті: Післявоєнний період	Створення сприятливих регуляторних умов.	Офшорні центри Карибського регіону (Багами, Кайманові острови) виникли як відповідь на високі податки в США та Європі.
1980-1990-ті: Ера глобалізації	Гнучкість регулювання та інноваційні фінансові продукти.	Поява сучасних фінансових центрів, таких як Сінгапур і Гонконг, які почали пропонувати

²https://books.google.com.ua/books?id=WrmcaEtiMUC&pg=PA17&hl=ru&source=gbs_toc_r&cad=1#v=onepage&q&f=false

		складні фінансові послуги, зокрема трасти та фонди.
2000-ні: Цифрова революція	Цифрові банківські послуги та транснаціональна мобільність капіталу.	Розвиток технологій спростив доступ до офшорних рахунків і дозволив швидкі транзакції між юрисдикціями.
2020-ті: Епоха прозорості	Боротьба з відмиванням коштів і підвищення прозорості.	Завдяки ініціативам FATF та OECD офшорні центри поступово трансформуються, адаптуючись до нових міжнародних стандартів.

Джерело: [5, с. 1035; 8, с. 5]

Розвиток офшорного банківництва завжди супроводжувався конфліктами між юрисдикціями, які пропонували пільгові умови, та міжнародними регуляторами. У 1970-х роках, у відповідь на використання офшорів для уникнення податків, США ініціювали заходи, спрямовані на боротьбу з відмиванням коштів, такі як прийняття Закону про банківську таємницю (Bank Secrecy Act). Цей крок став першим із багатьох, спрямованих на обмеження офшорного банківництва. У відповідь на зростання податкового тиску в країнах із розвинутою економікою, офшорні юрисдикції почали активно впроваджувати закони, які захищали конфіденційність клієнтів. Швейцарський банківський закон 1934 року забезпечив сувору банківську таємницю, що стало магнітом для міжнародних клієнтів [5, с. 1036].

У період 1980-1990-тих офшорні юрисдикції почали адаптувати свої закони для створення більш складних фінансових продуктів, таких як трасти, фонди та компанії зі спеціальним статусом. Кайманові острови ухвалили закони про трасти, які дозволяли інвесторам зберігати активи в умовах конфіденційності. У Гонконгу та Сінгапурі було створено регуляторні умови для розвитку інвестиційних фондів і управління активами.

У XXI столітті офшорне банківництво зіткнулося з новими викликами через посилення міжнародного тиску. Такі ініціативи, як FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act, 2010) в США, зобов'язали іноземні банки повідомляти про рахунки американських громадян. CRS (Common Reporting Standard), розроблений OECD, вимагав автоматичного обміну фінансовою інформацією між країнами. Ці заходи

суттєво зменшили рівень конфіденційності, змусивши багато юрисдикцій змінювати свої закони, щоб уникнути міжнародних санкцій [9, с.7].

Розвиток офшорного банківництва протягом десятиліть був тісно пов'язаний із законодавством офшорних юрисдикцій, що надавало низьке податкове навантаження та високий рівень конфіденційності. Однак зростання обсягів міжнародних фінансових потоків, а також зловживання офшорами для ухилення від оподаткування, відмивання коштів і фінансування тероризму, викликали занепокоєння міжнародної спільноти. Як результат, на глобальному рівні було розроблено низку стандартів і регуляторних ініціатив, спрямованих на підвищення прозорості та запобігання зловживанням у сфері офшорного банківництва. Дві ключові організації в цьому процесі — це Група розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (FATF) та Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD) [10, с. 14].

FATF (Financial Action Task Force), заснована в 1989 році, стала головним міжнародним органом, що встановлює стандарти у сфері боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та поширенням зброї масового ураження. Її рекомендації, відомі як «40 Рекомендацій FATF», стали основою для створення національних і міжнародних законів у цій сфері (рис. 1.2).

Компласнс і належна перевірка клієнтів (KYC)	<ul style="list-style-type: none"> • банки зобов'язані перевіряти особу клієнтів та походження їхніх коштів.
Звітування про підозрілі транзакції	<ul style="list-style-type: none"> • усі фінансові установи мають повідомляти регуляторів про підозрілу діяльність.
Прозорість власності	<ul style="list-style-type: none"> • офшорні юрисдикції повинні розкривати інформацію про кінцевих бенефіціарів.

Рисунок 1.2 Основні напрями регулювання FATF

Джерело: [9, с. 3-7]

FATF публікує списки країн, які не відповідають міжнародним стандартам боротьби з відмиванням коштів. Юрисдикції, що не співпрацюють із FATF, потрапляють до «чорного списку», що фактично ізолює їх від міжнародної фінансової системи

(Додаток А). Це стало потужним інструментом тиску на офшорні центри, які історично забезпечували високий рівень конфіденційності³ [9, с. 7].

ОЕСД (Організація економічного співробітництва та розвитку) відіграє ключову роль у розробці стандартів боротьби з ухиленням від сплати податків через офшорні юрисдикції. Її ініціативи спрямовані на запобігання використанню офшорів для зниження податкового навантаження через непрозорі структури.

У 2014 році ОЕСД розробила стандарт Common Reporting Standard (CRS), який передбачає автоматичний обмін фінансовою інформацією між країнами. За CRS банки офшорних юрисдикцій зобов'язані надавати дані про рахунки нерезидентів податковим органам їхньої країни [10, с. 15]. Ця ініціатива вже охоплює понад 100 юрисдикцій і зменшила можливості для приховування капіталу в офшорах.

Проект BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) спрямований на усунення лазівок у міжнародному податковому законодавстві, які дозволяли компаніям переміщувати прибутки до офшорів. Юрисдикції, які беруть участь у BEPS, повинні імплементувати мінімальні стандарти, включаючи обмін інформацією про багатонаціональні корпорації.

ОЕСД створює «чорні списки» податкових гаваней, які не співпрацюють у сфері обміну інформацією. Потрапляння до такого списку може призвести до економічних санкцій і втрати репутації на міжнародному рівні. Панама після публікації «Panama Papers» у 2016 році була змушена суттєво змінити своє законодавство, щоб уникнути санкцій [11, с. 3].

Попри успіхи FATF і ОЕСД, офшорне банківництво залишається викликом для регуляторів. Деякі юрисдикції знаходять способи обійти міжнародні стандарти, використовуючи цифрові активи, криптовалюти або створюючи нові фінансові продукти. У перспективі міжнародні стандарти FATF і ОЕСД будуть і надалі впливати на офшорне банківництво, поступово перетворюючи його з «таємної зони» у більш прозору складову глобальної фінансової системи [12, с. 98].

³<https://www.fatf-gafi.org/en/publications/High-risk-and-other-monitored-jurisdictions/Call-for-action-october-2024.html>

Податкова конкуренція є ще однією складною проблемою, пов'язаною з офшорним банківництвом (рис.1.3). Багато офшорних юрисдикцій, таких як Багамські острови, Бермуди, Панама, створювали свої економіки, пропонуючи нульові або мінімальні податкові ставки для компаній і фізичних осіб. Ця стратегія дозволила їм залучити значний обсяг міжнародного капіталу, але одночасно створила серйозні виклики для країн із розвиненими економіками.

Розмивання податкової бази

- Багатонаціональні корпорації використовують офшори для переміщення прибутків, знижуючи податкові зобов'язання в країнах, де вони фактично здійснюють діяльність. Наприклад, за даними OECD, близько 40% міжнародних прибутків корпорацій переміщуються до юрисдикцій із низькими податками.

Несправедливість податкового навантаження

- Податкова конкуренція змушує розвинені країни підвищувати податковий тиск на малий і середній бізнес, а також на населення, щоб компенсувати втрати через виведення капіталу в офшори. Це створює соціальну нерівність і підриває довіру до системи оподаткування.

Гонка донизу

Юрисдикції змагаються між собою за інвесторів, пропонуючи все більш вигідні умови, що призводить до «гонки донизу» — постійного зниження податкових ставок і послаблення регуляторного контролю.

Рисунок 1.3 Податкова конкуренція: можливість чи загроза?

Джерело: [12, с. 99]

Для боротьби з цими викликами OECD ініціювала проект BEPS (Base Erosion and Profit Shifting), спрямований на усунення лазівок у міжнародному податковому законодавстві. У межах цієї ініціативи країни зобов'язані впроваджувати правила, які ускладнюють переміщення прибутків у офшори, зокрема через оподаткування прибутків у місці їх фактичного створення [13, с. 22].

Проблема прозорості та податкової конкуренції демонструє складність забезпечення справедливості в глобальній фінансовій системі. З одного боку, прозорість є необхідною для боротьби з ухиленням від оподаткування та фінансовими злочинами, але вона також підриває привабливість офшорних центрів. З іншого боку, податкова конкуренція дозволяє малим юрисдикціям

залучати інвестиції, але створює нерівні умови для інших країн. У перспективі міжнародні ініціативи, такі як CRS і BEPS, продовжуватимуть змінювати ландшафт офшорного банківництва. Проте повне вирішення цих проблем можливе лише через глобальну співпрацю та узгодження правил, які забезпечать баланс між економічною свободою та фінансовою відповідальністю.

Офшорне банківництво стало важливим елементом глобальної фінансової системи, забезпечуючи зручний інструментарій для компаній і фізичних осіб, які прагнуть ефективно управляти своїми фінансовими потоками. Його функції варіюються від залучення іноземного капіталу до оптимізації податкових витрат (табл.1.2).

Таблиця 1.2 Функції та роль офшорного банківництва у глобальній економіці

Функція	Опис	Вплив на глобальну економіку
Залучення іноземного капіталу	Офшорні банки створюють сприятливі умови для залучення капіталу з інших країн через низькі податки, гнучке регулювання та стабільну фінансову інфраструктуру.	Сприяє зростанню фінансових потоків у країни-реципієнти, підтримує економічний розвиток юрисдикцій, які пропонують офшорні послуги.
Оптимізація податкових витрат	Компанії та фізичні особи використовують офшорні рахунки для зменшення податкового навантаження, переважно шляхом використання пільгових режимів.	Забезпечує компаніям конкурентні переваги, але створює ризики для бюджетів країн із високим рівнем оподаткування.
Забезпечення фінансової конфіденційності	Офшорні банки гарантують високий рівень захисту даних клієнтів, що важливо для збереження активів і приватності транзакцій.	Підвищує привабливість офшорних послуг, але також може сприяти зловживанням, зокрема ухиленню від податків і відмиванню коштів.
Інструмент для міжнародної торгівлі та інвестицій	Офшорне банківництво полегшує фінансування міжнародних угод, забезпечує доступ до глобальних ринків і спрощує управління багатонаціональними активами.	Сприяє інтеграції світової економіки, підвищує ефективність міжнародної торгівлі та сприяє розвитку інвестиційної діяльності.

Джерело: [13, с. 22; 14, с. 368]

Отже, офшорне банківництво є важливим інструментом у глобальній економіці, забезпечуючи капіталом, сприяючи торгівлі й інвестиціям, а також створюючи можливості для оптимізації фінансових витрат. Водночас його використання пов'язане з ризиками, що потребують міжнародної співпраці та

належного регулювання [15, с. 437]. Це підтверджує, що ефективне управління офшорним банківництвом має бути збалансованим між інтересами клієнтів і глобальними економічними цілями.

Офшорне банківництво надає численні переваги компаніям і фізичним особам, дозволяючи ефективно управляти активами та мінімізувати витрати. Однак разом із цим воно несе ризики для глобальної економіки, включаючи фінансову нестабільність, можливості для ухилення від оподаткування та відмивання коштів (табл.1.3).

Таблиця 1.3 Переваги та ризики офшорного банківництва: аналіз і реальні кейси

Категорія	Перевага / Ризик	Опис	Кейс
Економічні переваги	Оптимізація податкових витрат	Компанії можуть використовувати офшорні рахунки для зниження податкового навантаження.	Apple Inc.: використання Ірландії для зниження ефективної ставки податку на прибуток.
	Захист активів	Офшорні юрисдикції забезпечують конфіденційність і захист активів від судових розглядів.	Фонд Rockefeller: використання офшорних трастів для захисту родинних активів.
	Можливість доступу до глобальних фінансових ринків	Компанії можуть отримувати фінансування на більш вигідних умовах через офшорні банки.	Alibaba: реєстрація компанії на Кайманових островах для доступу до міжнародних інвесторів.
Ризики для глобальної стабільності	Розмивання податкової бази	Транснаціональні корпорації використовують офшори для переміщення прибутків, що скорочує бюджети країн.	Panama Papers: масштабне ухилення від оподаткування за участі офшорних компаній.
	Фінансова нестабільність	Швидке переміщення капіталів може дестабілізувати національні фінансові системи.	Криза 2008 року: роль офшорних банків у приховуванні ризикових активів, що сприяло глобальній кризі.
	Підрив довіри до фінансових систем	Використання офшорів зменшує довіру до податкової системи та регуляторів.	LuxLeaks: витік інформації про вигідні податкові угоди для корпорацій у Люксембурзі.
Можливості для зловживань	Відмивання коштів	Відсутність прозорості дозволяє використовувати офшори для легалізації незаконних доходів.	Danske Bank: відмивання понад €200 млрд через естонське відділення.
	Ухилення від оподаткування	Офшори дозволяють фізичним особам і компаніям уникати сплати податків у країнах резидентства.	Швейцарські банки: використання банківської таємниці для приховування доходів нерезидентів.

Джерело: [16, с. 121-124]

Таким чином, офшорне банківництво забезпечує значні економічні переваги, але водночас несе ризики, які потребують посиленого контролю. Реальні кейси демонструють, як офшори можуть стати як інструментом економічного зростання, так і джерелом глобальної фінансової нестабільності. Розвиток міжнародного співробітництва та впровадження прозорих стандартів є ключовими умовами для досягнення балансу між економічними інтересами та глобальною фінансовою стабільністю.

Офшорне банківництво, як складова частина глобальної фінансової системи, має значний вплив на економіку як розвинених країн, так і країн, що розвиваються. Його роль багатогранна: з одного боку, воно стимулює економічну активність і сприяє інтеграції у світову економіку, а з іншого — викликає проблеми, пов'язані з розмиванням податкової бази, нерівністю доходів і фінансовою нестабільністю [16, С.69].

Розвинені країни, які є домівкою для більшості транс- та багатонаціональних корпорацій, відчують вплив офшорного банківництва як позитивний, так і негативний. З одного боку, офшори сприяють оптимізації корпоративних витрат. Такі компанії, як Apple, використовували ірландські податкові режими для зниження податкового навантаження, що дозволяло їм інвестувати більше в інновації та розширення. За даними OECD, у 2021 році близько 40% транснаціональних прибутків було переміщено до офшорних юрисдикцій, що сприяло економічній активності в цих компаніях [17, с. 10].

З іншого боку, це створює серйозні виклики для бюджетів розвинених країн. Втрата доходів через ухилення від оподаткування та розмивання податкової бази обмежує можливості для фінансування соціальних програм, інфраструктурних проектів та освіти. За даними Tax Justice Network, щорічно розвинені країни втрачають близько \$200 мільярдів податкових надходжень через офшори. Крім того, практика використання офшорів підриває довіру до системи оподаткування. Населення, яке стикається з підвищенням податкового тиску через втрати бюджету,

часто негативно реагує на відсутність справедливості в оподаткуванні великих корпорацій [18, С.6].

Для країн, що розвиваються, офшорне банківництво має подвійний вплив. З одного боку, воно може сприяти залученню іноземного капіталу, особливо через створення спеціальних економічних зон із сприятливим податковим кліматом. Маврикій став важливим фінансовим вузлом для інвесторів, які прагнуть увійти до ринків Африки, завдяки своїй офшорній інфраструктурі.

Однак значно більший негативний вплив має витік капіталу. Багато багатих осіб і корпорацій із країн, що розвиваються, використовують офшори для зберігання активів і ухилення від оподаткування. За даними Африканського банку розвитку, щорічно з Африки нелегально виводиться понад \$50 мільярдів, що значно перевищує обсяги міжнародної допомоги. Це обмежує можливості для інвестицій у розвиток інфраструктури, освіти та медицини, підсилюючи економічну нерівність [19, С.31]. Крім того, залежність країн, що розвиваються, від міжнародного фінансування через офшори робить їх більш вразливими до зовнішніх економічних шоків, таких як фінансові кризи або зміна регуляторної політики.

Офшорне банківництво відіграє важливу роль у процесі глобалізації, забезпечуючи інструменти для інтеграції світових ринків. Воно полегшує міжнародні інвестиції, сприяє зростанню торгівлі та стимулює мобільність капіталу. Багатонаціональні корпорації активно використовують офшорні рахунки для спрощення фінансових операцій між різними юрисдикціями. Однак глобалізація також підсилює ризики, пов'язані з офшорами. У часи фінансових криз офшорні юрисдикції часто стають місцем для приховування ризикових активів, що може погіршити кризові явища [19, С.33]. У 2008 році роль офшорів у приховуванні іпотечних зобов'язань стала одним із чинників, що ускладнили розуміння масштабу глобальної кризи. Крім того, офшорне банківництво ускладнює регуляторний контроль у часи криз. Мобільність капіталу дозволяє

компаніям і фізичним особам швидко виводити активи з нестабільних економік, що може посилити кризу в окремих регіонах.

Офшорне банківництво є важливим інструментом у глобальній економіці, який сприяє економічному зростанню, міжнародній торгівлі та інтеграції. Однак його вплив супроводжується значними ризиками, які включають втрати податкових надходжень, підірив довіри до фінансових систем і посилення економічної нерівності. У сучасних умовах офшорне банківництво потребує збалансованого підходу, який дозволить зберегти його переваги, мінімізуючи при цьому негативні наслідки через посилення міжнародного регулювання та співпраці.

1.2. Моделі організації та ключові принципи діяльності офшорних банків

Моделі організації офшорних банків охоплюють різноманітні підходи до структурування їхньої діяльності в залежності від специфіки юрисдикції, типу клієнтів і регуляторного середовища. Основна мета цих моделей — створити максимально ефективні умови для управління фінансовими потоками, мінімізації витрат та забезпечення конфіденційності. Класичними моделями організації є філії міжнародних банків, незалежні офшорні банки та спеціалізовані трастові компанії. Кожна з цих моделей має свої особливості. Філії міжнародних банків інтегровані у глобальні структури великих фінансових установ, тоді як незалежні банки орієнтовані на вузькоспеціалізовані послуги, зокрема приватне банківництво [13, С.7].

Ключовими характеристиками організаційних моделей офшорних банків є ліберальне регулювання, знижене податкове навантаження, доступ до глобальних фінансових ринків і захист фінансових даних клієнтів. Ці моделі сприяють як міжнародній економічній інтеграції, так і підсиленню фінансової гнучкості клієнтів, залишаючи питання прозорості та відповідності міжнародним стандартам на першому плані.

Філії міжнародних банків є одним із ключових елементів офшорного банківництва. Вони представляють собою підрозділи великих фінансових установ, які розташовані в юрисдикціях із пільговими умовами регулювання та оподаткування. Основною метою створення таких філій є забезпечення гнучкого доступу до міжнародних фінансових ринків, зниження витрат і максимізація прибутків. Філії міжнародних банків функціонують у юрисдикціях із такими характеристиками [18, С.21]:

1. Ліберальне регулювання

1.1 Спрощені вимоги до ліцензування та звітності, що дозволяє банкам швидко адаптуватися до змін на ринку.

2. Податкові пільги

2.1 Низьке або нульове оподаткування доходів, отриманих від фінансових операцій за межами юрисдикції.

3. Конфіденційність

3.1 Захист інформації про клієнтів і фінансові операції, що сприяє залученню капіталу.

4. Глобальний доступ

4.1 Можливість роботи з клієнтами з усього світу та забезпечення міжнародних транзакцій.

Філії міжнародних банків мають специфічну організаційну структуру, яка забезпечує ефективність їхньої діяльності (рис. 1.4).

Рисунок 1.4 Структура філії міжнародних банків
Джерело: [13, С. 7; 18, С. 15]

Американські банки традиційно використовують Багамські острови як одну з провідних офшорних юрисдикцій. Цей регіон приваблює банки завдяки своїм низьким податковим ставкам, сприятливому регулюванню та розвиненій фінансовій інфраструктурі.

Bank of America відкрив філії на Багамах для обслуговування заможних клієнтів та міжнародних корпорацій, пропонуючи конфіденційні інвестиційні послуги. Citibank активно використовує офшорні підрозділи для управління капіталом своїх клієнтів із високим рівнем статків, надаючи доступ до глобальних інвестиційних ринків.

Гонконг є ще одним важливим офшорним центром, який активно залучає філії міжнародних банків, включаючи британські фінансові установи. HSBC використовує свою філію в Гонконгу як регіональний центр для управління активами клієнтів в Азії, а також для забезпечення міжнародних транзакцій. Barclays пропонує інвестиційні послуги через гонконгський офіс, орієнтуючись на клієнтів із різних юрисдикцій [20, С.308].

Філії міжнародних банків відіграють важливу роль у глобальній фінансовій системі, забезпечуючи зв'язок між різними економічними регіонами. Їхня

структура та особливості діяльності дозволяють ефективно адаптуватися до потреб клієнтів і змін у міжнародному регулюванні. Приклади діяльності таких банків у Багамах і Гонконгу демонструють, як офшорні філії можуть сприяти зростанню глобальної економічної активності, залишаючись водночас об'єктом критики через питання прозорості та податкової справедливості. Незалежні офшорні банки є унікальною складовою офшорного банківництва, що спеціалізується на наданні високоспеціалізованих фінансових послуг, орієнтованих переважно на заможних клієнтів (HNW та UHNW сегменти) та міжнародні корпорації [20, С. 310]. Вони функціонують автономно, не будучи частиною глобальних фінансових груп, і зазвичай мають вузьку спеціалізацію, що дозволяє їм створювати високоякісні продукти та сервіси (рис. 1.5).

Ліберальне регулювання	Податкові пільги	Конфіденційність	Широкий спектр спеціалізованих послуг
<ul style="list-style-type: none"> Незалежні офшорні банки реєструються в юрисдикціях із мінімальними регуляторними вимогами, такими як Кайманові острови, Багами або Люксембург. 	<ul style="list-style-type: none"> Юрисдикції, де функціонують ці банки, часто пропонують нульове оподаткування прибутків або низькі податкові ставки, що робить їх привабливими для заможних клієнтів та міжнародного капіталу. 	<ul style="list-style-type: none"> Незалежні банки надають послуги з високим рівнем конфіденційності, забезпечуючи захист інформації про клієнтів та їхні фінансові операції. Цей аспект є ключовим для збереження довіри клієнтів, які прагнуть захистити свої активи від судових спорів чи інших ризиків. 	<ul style="list-style-type: none"> До таких послуг належать управління активами, створення трастів, консультування з інвестицій, валютні операції та податкове планування. Незалежні офшорні банки часто пропонують індивідуальні фінансові рішення, адаптовані до потреб клієнтів.

Рисунок 1.5 Особливості створення та функціонування
Джерело: [21, С.228]

Незалежні офшорні банки мають унікальну організаційну структуру, яка відображає їхню специфіку діяльності в юрисдикціях із пільговими умовами регулювання (рис.1.6). Ця структура створена для забезпечення гнучкості, ефективності й індивідуального підходу до клієнтів.

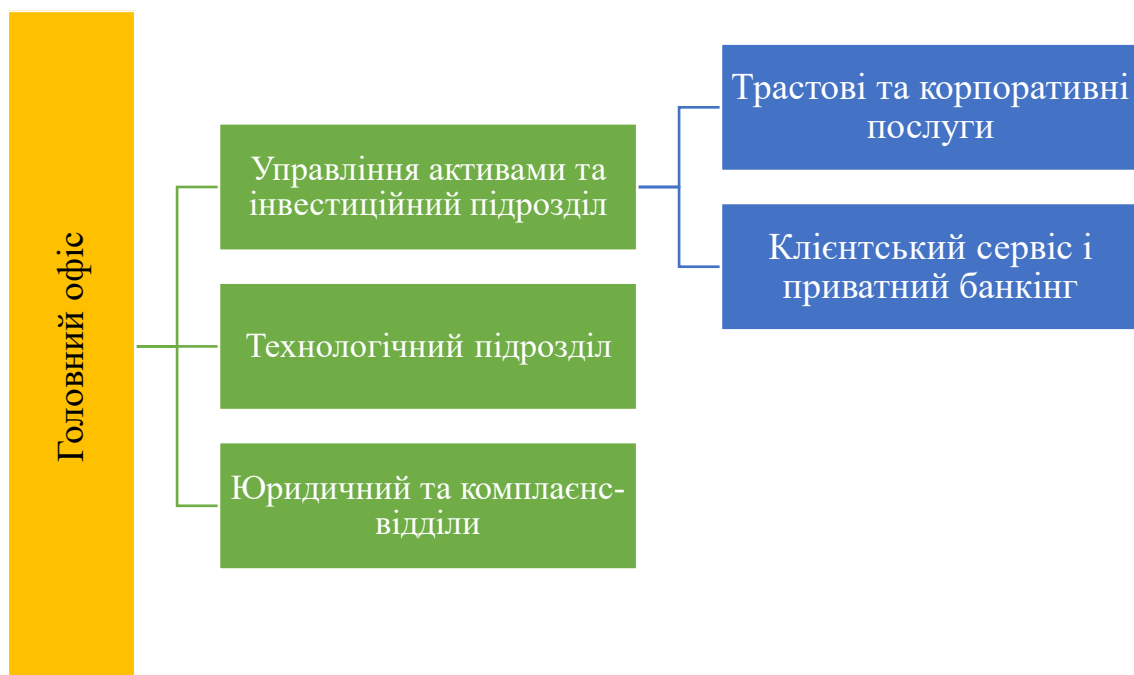

Рисунок 1.6. Структура незалежних офшорних банків⁴
Джерело: [21, С.236]

Кайманові острови є одним із найвідоміших офшорних фінансових центрів, де незалежні банки займають ключову позицію. Вони надають послуги як заможним індивідуальним клієнтам, так і великим міжнародним компаніям.

Butterfield Bank — один із найстаріших незалежних банків на Кайманових островах. Він спеціалізується на управлінні активами, приватному банкінгу та трастових послугах. Його клієнтська база охоплює заможних осіб із різних юрисдикцій. Cauman National Bank — надає комплексні послуги з корпоративного банкінгу, управління інвестиціями та трастів. Завдяки інфраструктурі на Кайманах цей банк став вибором для компаній, які прагнуть мінімізувати операційні витрати та податки [22, С. 105].

⁴ *Головний офіс.* Центр стратегічного управління, відповідальний за загальну політику банку. Розробляє фінансові продукти, які відповідають потребам міжнародних клієнтів. Несе відповідальність за взаємодію з регуляторами юрисдикції.

Управління активами та інвестиційний підрозділ. Забезпечує управління клієнтськими активами, включаючи портфельні інвестиції, валютні операції та консультації з інвестицій. Відповідає за аналіз ринків і розробку індивідуальних інвестиційних стратегій.

Трастові та корпоративні послуги. Створення та управління трастами, фондами та іншими корпоративними структурами для клієнтів. Допомога в оптимізації податків і захисті активів.

Юридичний та комплаєнс-відділи. Гарантують дотримання місцевих та міжнародних законів, включаючи стандарти FATF, CRS та інших. Відповідають за перевірку клієнтів (KYC) і звітування про підозрілі транзакції.

Клієнтський сервіс і приватний банкінг. Пропонує персоналізовані рішення для заможних клієнтів, орієнтовуючись на їхні унікальні фінансові потреби. Забезпечує консультації та підтримку в управлінні фінансами.

Технологічний підрозділ. Відповідає за впровадження цифрових сервісів, таких як онлайн-банкінг і мобільні додатки. Забезпечує кібербезпеку та зручний доступ до фінансових інструментів для клієнтів із будь-якої точки світу.

Швейцарія, хоч і не є традиційною офшорною юрисдикцією, також має багато незалежних банків, які діють у подібному форматі. Julius Baer Group — відомий банк, що надає послуги управління активами та інвестиційного банкінгу з акцентом на конфіденційність [22, С.108]. Pictet Group — незалежний банк, який спеціалізується на довгостроковому управлінні активами, залучаючи клієнтів зі всього світу завдяки своїм персоналізованим підходам.

Незалежні офшорні банки відіграють важливу роль у глобальній фінансовій системі, забезпечуючи клієнтів індивідуальними рішеннями та надаючи їм доступ до глобальних фінансових ринків. Їхня автономність, гнучкість і спеціалізованість роблять їх популярним вибором для тих, хто шукає ефективні та конфіденційні фінансові сервіси. Приклади банків на Кайманових островах і в Швейцарії демонструють, як такі установи можуть адаптуватися до різних потреб клієнтів, водночас залишаючись у центрі міжнародних дискусій про прозорість та регулювання.

Трастові компанії та інвестиційні структури є ключовими елементами офшорного банківництва, які забезпечують ефективне управління капіталом і надання клієнтам високого рівня конфіденційності [23, С.39]. Ці інструменти особливо популярні серед заможних осіб, корпорацій і родинних фондів, які прагнуть зберегти, примножити й захистити свої активи.

Трасти є юридичними структурами (рис. 1.7), у яких засновник (грантор) передає свої активи довірній особі (трасті), яка управляє цими активами на користь бенефіціарів. Трасти забезпечують високу гнучкість у збереженні активів, податковому плануванні та передачі спадщини.

Основними перевагами трастів є [23, С.41]:

+ *Захист активів*

Трасти забезпечують ізоляцію активів від кредиторів, судових позовів або фінансових ризиків.

+ *Податкове планування*

Багато офшорних юрисдикцій пропонують пільгові податкові умови для трастів, дозволяючи мінімізувати податкове навантаження.

+ Конфіденційність

Трасти часто захищені від публічного розголошення, що гарантує збереження приватності бенефіціарів.

Рисунок 1.7 Схема трастової компанії⁵
Джерело: [20, С.331]

Інвестиційні фонди — це ще одна популярна структура в офшорному банкінгу. Вони дозволяють об'єднувати активи різних інвесторів для ефективного управління та доступу до глобальних фінансових ринків. Фонди можуть бути організовані як відкриті (з можливістю купівлі та продажу часток) або закриті (з фіксованою кількістю учасників). Такі структури забезпечують [24, С.5]:

⁵ *Грантор (Засновник)*. Це особа або організація, яка створює траст, передаючи свої активи у володіння трастовій компанії. *Трастова компанія (Трасті)*. Виконує функції управління активами, зобов'язується діяти в інтересах бенефіціарів згідно з умовами, визначеними у трастовому договорі. *Траст*. Юридична структура, яка володіє активами, забезпечує їх захист і управління. Вона часто поєднується з інвестиційним фондом для примноження капіталу. *Інвестиційний фонд*. Колективний механізм управління активами, який забезпечує доступ до глобальних ринків і диверсифікацію. Активи фонду інвестуються в акції, облігації, нерухомість тощо. *Бенефіціари*. Особи чи організації, які є кінцевими отримувачами доходу або активів із трасту. У випадку родинних трастів це можуть бути спадкоємці; у корпоративних структурах — акціонери або партнери.

- *Диверсифікацію ризиків.* Інвестори отримують доступ до широкого спектра активів, що знижує ризики втрат.

- *Економію на масштабі.* Колективні інвестиції дозволяють зменшити витрати на управління активами.

Швейцарія є одним із провідних центрів управління капіталом, і трасти відіграють важливу роль у цій системі. Попри те, що Швейцарія не має власного закону про трасти, вона дозволяє використовувати трасти, створені за законами інших юрисдикцій, таких як Великобританія або Кайманові острови. Це робить Швейцарію ідеальним місцем для зберігання активів у рамках міжнародних трастових структур.

Прикладом може бути створення родинного трасту заможною сім'єю для управління їхніми активами [25, С.172]. У цьому випадку трастова компанія в Швейцарії бере на себе управління капіталом, забезпечуючи його захист від юридичних і податкових ризиків. Клієнти отримують доступ до швейцарських банківських послуг, включаючи інвестиційне управління та консультації, що дозволяє ефективно збільшувати капітал. Такі структури використовуються не лише для збереження активів, але й для планування спадщини. Родина може передати активи в траст, щоб забезпечити підтримку майбутніх поколінь, уникаючи при цьому надмірного податкового навантаження. Трастові компанії та інвестиційні структури є важливим інструментом для клієнтів, які прагнуть зберегти свої активи, мінімізувати витрати та забезпечити конфіденційність. Приклади, як-от роль трастів у Швейцарії, демонструють, як ці інструменти можуть адаптуватися до різних потреб клієнтів і залишатися ефективними в умовах змін у глобальному регуляторному середовищі.

Вибір юрисдикції для створення трасту відіграє ключову роль у забезпеченні ефективного управління активами, мінімізації податкових витрат та захисту капіталу [26, С.321] (табл. 1.4). Серед найпопулярніших юрисдикцій для створення трастів виділяються Гонконг, Сінгапур, Велика Британія, ОАЕ та Британські Віргінські Острови. Кожна з них має унікальні переваги, які відповідають потребам різних категорій засновників і бенефіціарів.

Таблиця 1.4 Порівняння трастів у різних юрисдикціях

Юрисдикція	Правова основа	Ключові особливості	Податкові переваги	Додаткові цифри	Приклади використання
Гонконг	Ординанс про трасти; Поєднує англійське загальне право з місцевим законодавством	Висока конфіденційність; звільнення від податків на закордонні доходи	Без податку на спадщину або подарунки; звільнення від податків на закордонні доходи	Кількість трастів: 3,000+; Податок на закордонні доходи: 0%	Управління сімейними активами, захист від позовів
Сінгапур	Закони про трасти компаній, бізнес-трасти; Базується на англійському праві	Суворі закони про конфіденційність; відсутність податків на спадщину	Звільнення для іноземних трастів і нерезидентів	Кількість трастів: 2,500+; Середній розмір трасту: 15 млн USD	Планування багатства між поколіннями, конфіденційність
Велика Британія	Служба реєстрації трастів (TRS); розширена директивами AML	Обов'язкова реєстрація; висока прозорість для податкових органів	Високі ставки, але з пільгами для базового доходу	Кількість зареєстрованих трастів: 250,000+; Штрафи: до £5,000	Регульовані структури для міжнародних інвесторів
ОАЕ	Федеральний указ №19 (2020); визнає трасти юридичними особами	Захист активів; відсутність корпоративного податку	Відсутність корпоративного податку; податковий захист для міжнародних структур	Частка іноземних активів: 60%; Корпоративний податок: 0%	Захист активів, планування сімейного капіталу
Люксембург	Закон про довірчі угоди (2003); адаптований для міжнародного використання	Гнучкість для іноземців; конфіденційність даних	Різноманітні пільги для інвестиційних фондів	Реєстраційний податок: 0.25% від активів; Трасти для іноземців: 1,200+	Трасти для іноземців, багатофункціональні трастові структури
Британські Віргінські Острови	Акт про трасти (2021); модернізований для глобальної конкурентоспроможності	Жодних корпоративних чи приросткових податків; адаптивне законодавство	Звільнення від корпоративного, приросткового податків	Податковий збір: \$350–\$1,100; Частка офшорних активів: 70%	Глобальне структурування багатства для заможних осіб
Острів Мен	Акти про трасти (2001, 2023); оновлені для сучасних потреб	Звільнення від податків для нерезидентів; захист капіталу	Винятки для нерезидентів; відсутність податків на спадщину	Трасти для міжнародних активів: 800+; Податок на приріст: 0%	Довгостроковий захист капіталу для міжнародних засновників
Кіпр	Міжнародний закон про трасти; підвищені вимоги до прозорості	Конкурентні податкові ставки; сучасне трастове право	IP-box режим для інтелектуальної власності; податкові пільги	IP-box пільга: 2.5%; Кількість трастів: 1,000+	Планування спадщини для міжнародних активів

Джерело: [28, С.542]

Гонконг є одним із провідних фінансових центрів, що пропонує широкий спектр послуг для управління активами. Юридична основа, закладена в Ординансі про трасти, дозволяє створювати гнучкі структури, які надають засновникам високий рівень контролю над управлінням [27, С.1908].

Гонконг також приваблює інвесторів своїми податковими пільгами, включаючи відсутність оподаткування доходів від закордонних активів. Це робить юрисдикцію особливо популярною для сімейного планування та міжнародних інвестицій.

Сінгапур відомий своїми суворими законами про конфіденційність і вигідними податковими умовами для іноземних трастів. Закони Сінгапуру дозволяють створювати як фіксовані, так і дискреційні трасти, забезпечуючи високий рівень гнучкості в управлінні активами. Завдяки відсутності податків на спадщину та приріст капіталу, Сінгапур став привабливим вибором для багатих осіб, які шукають довгострокові стратегії збереження багатства [28, С.539]. Велика Британія, попри суворі вимоги до реєстрації трастів через Службу реєстрації трастів (TRS), залишається однією з найбільш регульованих і надійних юрисдикцій.

Тут створюються трасти для спадкового планування, управління активами та благодійних цілей. Високий рівень прозорості, забезпечений британськими регуляторами, є ключовим фактором довіри до цієї юрисдикції [29, С.1587].

ОАЕ приваблюють інвесторів завдяки відсутності корпоративного податку та гнучкому законодавству про трасти. Указ №19 (2020) визнає трасти юридичними особами, що забезпечує високий рівень захисту активів. ОАЕ є популярним вибором для заможних родин, які прагнуть захистити свій капітал і забезпечити його передачу наступним поколінням. Британські Віргінські Острови (БВО) давно відомі своїми сприятливими умовами для створення офшорних трастів. Відсутність податків на доходи, приріст капіталу та дивіденди робить цю юрисдикцію ідеальною для міжнародного податкового планування. Законодавство БВО забезпечує максимальну гнучкість і конфіденційність для управління великими капіталами.

Кожна з цих юрисдикцій має свої унікальні особливості, які підходять для різних цілей: від спадкового планування до захисту активів і оптимізації податків.

Вибір відповідної юрисдикції залежить від конкретних потреб засновника трасту, його резидентного статусу та типу активів, які передаються в управління. Консультація з експертами є ключовою для визначення найкращого варіанту.

Таблиця 1.5 Порівняння моделей організації офшорних банків: переваги, недоліки та вплив

Модель організації	Переваги	Недоліки	Вплив на фінансову стабільність	Вплив на репутацію
Філії міжнародних банків	Широка мережа та доступ до глобальних ринків; висока ліквідність; інтеграція з материнськими структурами.	Підвищений регуляторний контроль; ризик втрати репутації через порушення в материнській компанії.	Сприяють глобальній фінансовій інтеграції, але можуть посилювати системні ризики у разі кризи.	Залежність репутації від материнської компанії; високі ризики у разі публічних скандалів.
Незалежні офшорні банки	Гнучкість у створенні продуктів; конфіденційність клієнтів; менший регуляторний тиск.	Відсутність підтримки великої фінансової групи; обмежені можливості масштабування.	Мають обмежений вплив на системну стабільність через менші масштаби операцій.	Ризики зловживань через конфіденційність; потребують прозорих практик.
Трастові компанії та фонди	Захист активів; податкове планування; довгострокове управління капіталом.	Складність структурування; залежність від довіри клієнтів до управлінської компетентності.	Стабільність залежить від ефективності управління активами та дотримання міжнародних стандартів.	Мають високий рівень довіри за умови ефективного управління; ризики при недостатньому регулюванні.

Джерело: [29, С.1592]

Кожна модель організації офшорних банків має свої сильні сторони та виклики (табл.1.5). Філії міжнародних банків пропонують стабільність і доступ до глобальних ринків, але стикаються з високим рівнем регуляторного контролю. Незалежні офшорні банки відомі своєю гнучкістю, але мають обмежений масштаб операцій. Трастові компанії забезпечують надійний захист активів, однак вимагають високої компетенції в управлінні. Вибір оптимальної моделі організації залежить від цілей бізнесу, рівня регуляторного ризику та очікуваного впливу на репутацію. Рекомендується проводити глибокий аналіз і консультиватися з експертами перед прийняттям рішення про створення офшорного банку.

1.3. Цифрові валюти - детермінанта трансформації сучасної фінансової системи

Цифрові валюти — це електронні форми грошей, які існують виключно в цифровому середовищі. До них належать криптовалюти, такі як Bitcoin та Ethereum, і цифрові валюти центральних банків (CBDC), які створюються та підтримуються державними органами. Криптовалюти базуються на децентралізованих блокчейн-технологіях, що забезпечують прозорість і безпеку транзакцій без участі традиційних фінансових посередників. CBDC, навпаки, представляють собою централізовану форму цифрових грошей, що підтримуються державою для регулювання фінансових потоків і створення стабільного платіжного середовища [30, С.21].

Розвиток цифрових валют почався з появою Bitcoin у 2009 році, який відкрив еру децентралізованих фінансових інновацій. Протягом наступного десятиліття з'явилися сотні криптовалют, кожна з яких пропонувала різні функції, від контрактних платформ (Ethereum) до конфіденційних транзакцій (Monero). Водночас центральні банки багатьох країн, включаючи Китай, Європейський Союз і Багами, почали досліджувати та впроваджувати CBDC як відповідь на зростання популярності криптовалют. Цей розвиток продовжує формувати сучасну фінансову систему, створюючи нові можливості та виклики для її учасників.

Цифрові валюти, такі як криптовалюти та цифрові валюти центральних банків (CBDC), радикально змінюють традиційну фінансову систему, викликаючи зменшення ролі банківських посередників, реформуючи способи здійснення платежів і розширюючи доступ до фінансових послуг.

Криптовалюти, зокрема Bitcoin та Ethereum, пропонують альтернативу традиційним банківським системам завдяки децентралізації. У 2022 році глобальна ринкова капіталізація криптовалют перевищила \$2 трлн, демонструючи значний інтерес інвесторів до цифрових активів (рис. 1.8). Завдяки блокчейн-технології користувачі можуть здійснювати транзакції без участі банків, що знижує витрати

на послуги посередників. Транзакційні збори в мережі Bitcoin часто становлять менш ніж 1 % від суми переказу, тоді як банки можуть стягувати до 5 % за міжнародні перекази [31, С.489].

Рисунок 1.8 Криптовалютна ринкова капіталізація за 30 днів

Джерело: [32]

Примітка: На графіку зелена ділянка позначає періоди зростання загальної капіталізації — моменти, коли на ринку панує бичачий настрій. Червона ж ділянка вказує на відчутні корекції та спадні тренди, які відображають високу волатильність цифрових активів протягом цього інтервалу.

Цифрові валюти змінюють традиційні методи платежів, роблячи їх швидшими та дешевшими. Криптовалютні платформи, такі як Ripple, дозволяють здійснювати міжнародні транзакції за кілька секунд, тоді як банківські SWIFT-перекази можуть тривати до п'яти днів. У 2021 році середній час транзакції в мережі Ripple становив 4 секунди, а вартість переказу залишалася мінімальною. Крім того, CBDC, які впроваджують Китай, Багами та Європейський Союз, обіцяють підвищити ефективність державних платіжних систем. Станом на 2023 рік понад 60 країн досліджують або тестують CBDC для поліпшення внутрішніх і міжнародних платежів [32].

Цифрові валюти відкривають доступ до фінансових послуг для мільйонів людей, які раніше не могли користуватися банківськими послугами. За даними

Світового банку, у 2021 році понад 1,7 мільярда дорослих не мали доступу до банківських рахунків. Завдяки децентралізованим платформам, як-от Stellar, люди з мобільним телефоном можуть отримати доступ до фінансових інструментів без необхідності відкривати рахунок у банку. У Кенії платформа M-Pesa, що використовує мобільні гроші, допомогла понад 50% населення отримати доступ до фінансових послуг, що стало важливим кроком у боротьбі з бідністю.

Цифрові валюти значно змінюють фінансовий ландшафт, створюючи виклики для традиційних банківських установ, оптимізуючи платіжні процеси та розширюючи доступ до фінансових послуг. Хоча вони ще перебувають у фазі розвитку, їхній вплив на глобальну економіку вже очевидний і має потенціал для подальшої трансформації фінансової системи (табл. 1.6).

Таблиця 1.6 Переваги та ризики цифрових валют у фінансовій системі

Категорія	Аспект	Опис	Кейси
Переваги	Зниження витрат на транзакції	Транзакційні збори значно менші порівняно з традиційними банківськими системами. Наприклад, комісії в мережі Bitcoin часто становлять менше 1% від суми переказу.	Вартість переказів у мережі Stellar становить менше \$0.01 за транзакцію.
	Підвищення швидкості платежів	Міжнародні платежі можуть виконуватись за секунди (наприклад, Ripple забезпечує транзакції за 4 секунди), що знижує затримки і ризики.	За даними Ripple, час транзакції — 4 секунди, у SWIFT — до 5 днів.
	Фінансова прозорість та зменшення шахрайства	Децентралізовані блокчейн-платформи створюють прозорість у транзакціях, знижуючи можливості для шахрайства.	90% транзакцій у мережі Ethereum публічно доступні для перевірки.
Ризики	Вплив на монетарну політику та стабільність	CBDC можуть ускладнити регулювання грошової маси, створюючи нові виклики для центральних банків.	Згідно з BIS, 86% центральних банків досліджують CBDC, але лише 14% готові до впровадження.
	Ризики втрати конфіденційності даних	Цифрові валюти можуть збирати великі обсяги даних про користувачів, що викликає занепокоєння щодо конфіденційності.	Звіт PwC показує, що 68% користувачів стурбовані безпекою даних у криптовалютах.
	Загрози кібератак та безпеки блокчейн-мереж	Блокчейн-мережі можуть стати ціллю для кібератак, що загрожує втраті коштів або порушенню операцій.	У 2022 році загальні збитки від кібератак на блокчейн становили \$3.8 млрд.

	Проблема регуляції цифрових активів	Глобальні стандарти регуляції ще формуються, що створює ризики для інвесторів та фінансової стабільності.	На 2023 рік понад 60 країн розробляють свої регуляторні рамки для криптовалют.
--	-------------------------------------	---	--

Джерело:[33, С.34]

Аналіз показує, що цифрові валюти пропонують значні переваги, такі як зниження витрат, швидкі транзакції та прозорість, які сприяють інноваціям у фінансовому секторі. Проте ризики, пов'язані з безпекою, конфіденційністю та регуляцією, вимагають уважного підходу з боку урядів і фінансових інституцій. Подальший розвиток цифрових валют залежатиме від створення глобальних стандартів регулювання та інвестицій у кібербезпеку, що забезпечить їхню інтеграцію в існуючу фінансову систему.

Цифрові валюти центральних банків (CBDC) стали реакцією держав на зростання популярності криптовалют і децентралізованих фінансових технологій. CBDC — це цифрова форма національної валюти, яка випускається та контролюється центральним банком. На відміну від криптовалют, таких як Bitcoin, CBDC мають централізовану природу, що дозволяє забезпечити їхню стабільність і регульованість [33, С.38].

CBDC представляють цифровий аналог традиційних грошей і мають на меті забезпечити стабільність фінансової системи, підвищити ефективність платежів і створити альтернативу децентралізованим криптовалютам. Центральні банки розглядають CBDC як інструмент для:

- оптимізації платіжних систем, скорочення витрат на обробку транзакцій і підвищення швидкості платежів;
- посилення фінансової прозорості, завдяки цифровому обліку всіх операцій;
- контролю грошової маси, зниження ризиків, пов'язаних із нестабільністю приватних криптовалют. За даними Міжнародного валютного фонду (МВФ), на 2023 рік понад 60% центральних банків світу досліджують можливості впровадження CBDC, зокрема через їхній потенціал вирішення регуляторних викликів криптовалют.

Китай став одним із лідерів у впровадженні CBDC, запустивши пілотну програму цифрового юаня (e-CNY). Станом на 2022 рік у програмі брали участь понад 260 мільйонів користувачів, які здійснили транзакції на суму понад \$13.8 млрд. Китай активно тестує e-CNY у містах і міжнародних платіжних системах, створюючи фундамент для глобального використання. Європейський Союз працює над запуском цифрового євро, який, за прогнозами, може стати реальністю до 2025 року. Основна мета — забезпечити незалежність європейської платіжної системи від приватних технологічних гігантів і криптовалют. За даними Європейського центрального банку (ЄЦБ), цифровий євро допоможе підвищити фінансову інтеграцію в межах ЄС. Багами стали першою країною, яка впровадила національну цифрову валюту Sand Dollar у 2020 році. Вона створена для покращення доступу до фінансових послуг на віддалених островах, де відсутня традиційна банківська інфраструктура [34, С.5]. На 2023 рік Sand Dollar активно використовується місцевими жителями та бізнесами для внутрішніх транзакцій.

CBDC мають великий потенціал для регулювання фінансових потоків завдяки інтеграції цифрових інструментів контролю. Центральні банки можуть [33, С.38]:

- забезпечувати прозорість транзакцій, що знижує рівень відмивання грошей і фінансування тероризму;
- контролювати грошову масу за допомогою програмованих функцій, які обмежують використання цифрових коштів у певних сценаріях;
- оптимізувати монетарну політику, шляхом швидкого реагування на економічні зміни через регулювання випуску та обігу цифрових валют. Наприклад, у дослідженнях Банку міжнародних розрахунків (BIS) зазначено, що CBDC можуть знизити витрати на управління грошовими потоками до 30% завдяки автоматизації та цифровізації процесів.

CBDC є ключовим елементом трансформації глобальної фінансової системи, пропонуючи державам інструмент для ефективного контролю та управління грошовими потоками. Вони не лише відповідають на виклики, створені

криптовалютами, але й формують нові стандарти для платіжних систем і монетарної політики. Хоча CBDC ще перебувають у стадії розвитку, їхній вплив на фінансову стабільність і глобальну економіку вже очевидний [34, С. 6].

Цифрові валюти спрощують міжнародну торгівлю, усуваючи проміжні етапи у платіжних процесах. Криптовалюти, такі як Bitcoin, дозволяють компаніям здійснювати транзакції без посередництва банків чи валютних бірж, що скорочує витрати на обмін валют. За даними Chainalysis, у 2022 році обсяг криптовалютних транзакцій у міжнародній торгівлі зріс на 48%, свідчачи про їхню популярність серед підприємців. CBDC також можуть революціонізувати валютні ринки. Цифровий юань (e-CNY), активно тестований Китаєм, має потенціал стати міжнародною резервною валютою, що може зменшити залежність країн від долара США. У 2023 році кілька азіатських країн розглянули можливість використання цифрового юаня у двосторонній торгівлі.

Цифрові валюти стимулюють розвиток децентралізованих фінансів (DeFi), які базуються на блокчейн-технологіях. DeFi пропонує фінансові послуги, такі як кредитування, страхування та обмін активами, без участі традиційних посередників [35, С.59]. У 2022 році обсяг заблокованих активів у DeFi перевищив \$70 млрд, що свідчить про зростання довіри до цієї моделі. DeFi створює нові можливості для інвесторів, надаючи доступ до глобальних ринків без географічних обмежень. Протоколи Uniswap або Aave дозволяють користувачам здійснювати фінансові операції незалежно від їхнього місцезнаходження. Це відкриває нові перспективи для країн із слабкою банківською інфраструктурою.

Криптовалюти кидають виклик традиційним національним валютам, зокрема через їхню децентралізованість і незалежність від державного регулювання. У 2021 році Salvador став першою країною, яка визнала Bitcoin офіційним засобом платежу. Це викликало хвилю дискусій про те, чи можуть криптовалюти замінити національні валюти. Проте CBDC стають відповіддю на цю конкуренцію [36, С.8]. Центральні банки розробляють цифрові валюти, які можуть зберігати стабільність і довіру користувачів завдяки державному регулюванню. Європейський

центральний банк вважає, що цифровий євро може стати надійною альтернативою криптовалютам у межах ЄС.

Цифрові валюти значно впливають на глобальні фінансові ринки, змінюючи правила гри у міжнародній торгівлі та створюючи інноваційні економічні моделі, такі як DeFi. Хоча криптовалюти пропонують революційні рішення, їхня конкуренція з національними валютами породжує нові виклики для центральних банків. Подальший розвиток цифрових валют, зокрема CBDC, визначить майбутнє фінансових ринків і роль традиційних валют у глобальній економіці.

РОЗДІЛ 2.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОФШОРНОГО БАНКІНГУ ПІД ВПЛИВОМ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ

2.1. Генеза цифрових валют та їх інтеграція в екосистему офшорного банківництва

Цифрові валюти у сучасному офшорному банківництві є феноменом, що суттєво трансформує традиційні фінансові відносини. Інтеграція криптовалют у офшорні банківські операції створила принципово нові можливості для здійснення міжнародних транзакцій, одночасно породжуючи серйозні виклики для регуляторної системи [37, С.372].

Застосування криптовалют у офшорних банках дозволяє суттєво розширити можливості фінансових операцій, обходячи традиційні обмеження банківської системи. За даними аналітичної компанії Chainalysis, обсяг транскордонних криптовалютних транзакцій у 2023 році перевищив 1,1 трильйона доларів США, причому значна частка цих операцій проходила через офшорні юрисдикції. Кайманові острови, які традиційно вважаються одним із найбільших офшорних фінансових центрів, у 2023 році обробили криптовалютні транзакції на суму понад 100 мільярдів доларів [38, С.18].

Конфіденційність та швидкість міжнародних переказів стали ключовими перевагами використання цифрових валют в офшорному банківництві. Технологія блокчейн забезпечує проведення транзакцій протягом кількох хвилин, тоді як традиційні банківські перекази можуть тривати до кількох днів [39]. Показовим є приклад банку Silvergate Capital, який розробив власну платформу для криптовалютних транзакцій SEN, що дозволяє здійснювати міжнародні перекази цілодобово з мінімальними комісіями.

Інтеграція цифрових валют у регульовану екосистему офшорного банківництва створює серйозні виклики для фінансового сектору. Згідно з дослідженням Світового банку, понад 70% центральних банків світу розробляють

власні цифрові валюти (CBDC), намагаючись знайти баланс між інноваціями та регуляторним контролем. Показовим є досвід Багамських островів, які у 2020 році запустили перший у світі CBDC - «Sand Dollar», що дозволило поєднати переваги цифрових валют із необхідним рівнем регуляторного нагляду.

Особливої уваги заслуговують питанням протидії відмиванню коштів (AML) та принципу «знай свого клієнта» (KYC) у контексті використання криптовалют офшорними банками. За даними ООН, щорічний обсяг відмивання коштів складає 2-5% світового ВВП, і значна частка цих операцій здійснюється з використанням цифрових валют [40, С.15]. Це спонукало такі юрисдикції як Сінгапур та ОАЕ розробити спеціальні регуляторні рамки для криптовалютних операцій в офшорному банківському секторі.

Трансформація офшорного банківництва під впливом цифрових валют продовжується, створюючи нові можливості та виклики для всіх учасників фінансового ринку. Подальший розвиток цього напрямку вимагає збалансованого підходу до регулювання, який би забезпечив необхідний рівень контролю без надмірного обмеження інноваційного потенціалу цифрових валют (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 Порівняльний аналіз інтеграції цифрових валют у офшорних юрисдикціях (2023-2024)

Юрисдикція	Обсяг крипто-транз (млрд \$)	К-сть ліценз. криптобанків	Регуляторний індекс (1-10)	Ср. час транзакції (хв)	Комісія (%)	Рівень KYC/AML (1-5)	Інтеграція з CBDC	К-сть акт. корист (тис.)
Кайманові острови	157.3	12	8.5	3.2	0.15	4.8	Частково	245
Сінгапур	298.6	28	9.2	2.8	0.12	5.0	Повна	890
Багамські острови	42.1	5	7.8	4.5	0.20	4.5	Повна	156
ОАЕ (DIFC)	183.9	15	8.9	3.0	0.18	4.7	В розробці	567
Швейцарія	245.2	22	9.5	2.5	0.10	5.0	В розробці	723
Мальта	76.8	8	8.2	3.8	0.25	4.2	Планується	198
Гонконг	167.4	18	9.0	2.9	0.14	4.9	В розробці	634
Ліхтенштейн	52.3	6	8.7	3.5	0.22	4.6	Частково	145

Джерело: [38, с. 19; 41, С.32]

Особливої уваги заслуговує співвідношення між регуляторним індексом та обсягом криптовалютних транзакцій, що демонструє пряму кореляцію між якістю регулювання та довірою учасників ринку Сінгапур, маючи найвищий показник

регуляторного індексу серед азійських юрисдикцій (9,2), водночас демонструє найбільший обсяг криптовалютних операцій (298,6 млрд доларів). Цікавим є також взаємозв'язок між рівнем впровадження KYC/AML процедур та кількістю активних користувачів. Юрисдикції з найвищими показниками відповідності KYC/AML вимогам (Сінгапур та Швейцарія – 5,0) мають найбільшу кількість активних користувачів, що спростовує поширену думку про те, що жорсткі регуляторні вимоги відлякують клієнтів.

Показники середнього часу транзакцій та комісій демонструють технологічну зрілість різних юрисдикцій. Швейцарія лідирує за швидкістю обробки транзакцій (2,5 хвилини) та найнижчими комісіями (0,1%), що пояснюється розвиненою технологічною інфраструктурою та високою конкуренцією на ринку. Статус впровадження CBDC також є важливим індикатором готовності юрисдикції до цифрової трансформації фінансового сектору [41, С.32]. Примітно, що тільки Сінгапур та Багамські острови досягли повної інтеграції, тоді як більшість інших юрисдикцій знаходяться на різних етапах розробки та впровадження. Наведені дані свідчать про формування нової парадигми офшорного банківництва, де технологічна досконалість поєднується з високими стандартами регулювання та комплаєнсу.

Інтеграція цифрових валют у екосистему офшорного банківництва представляє собою комплексну технологічну та фінансову трансформацію, що докорінно змінює традиційні підходи до міжнародного банкінгу. Впровадження блокчейн-інфраструктури в офшорних банках стало каталізатором революційних змін у способах обробки та зберігання фінансової інформації. За даними консалтингової компанії Deloitte, понад 65% офшорних банків вже інвестували значні ресурси у розвиток блокчейн-систем, що дозволило їм суттєво оптимізувати операційні процеси та підвищити безпеку транзакцій.

Технологічна модернізація офшорних банків включає впровадження смарт-контрактів, що автоматизують виконання фінансових зобов'язань, та розподілених реєстрів для забезпечення прозорості операцій. Показовим є приклад Bank of International Settlements, який у співпраці з провідними офшорними банками розробив проект Nexus для транскордонних платежів на базі блокчейну, що дозволив скоротити час проведення міжнародних транзакцій з 3-5 днів до кількох хвилин. Впровадження цієї технології

призвело до зниження операційних витрат на 30-40% та підвищення надійності транзакцій завдяки незмінності записів у блокчейні [41, С.33].

Особливу роль у розвитку офшорного банківництва відіграють стейблкоїни – криптовалюти, прив'язані до стабільних активів. Згідно з дослідженням The Block Research, обсяг транзакцій зі стейблкоїнами в офшорних юрисдикціях зріс на 245% за останній рік, досягнувши позначки в 892 мільярди доларів. Такі стейблкоїни як USDT та USDC стали популярним інструментом для збереження вартості активів у офшорних структурах, забезпечуючи стабільність при волатильності традиційних криптовалют. Банк Silvergate Capital створив власну мережу для обробки транзакцій зі стейблкоїнами, що обслуговує понад 1,300 інституційних клієнтів та щоквартально обробляє транзакції на суму більше 230 мільярдів доларів.

Розвиток криптоорієнтованих фінансових продуктів став важливим напрямом стратегічного розвитку офшорних банків. Інноваційні фінансові інструменти включають криптовалютні депозити з підвищеною дохідністю, послуги кастодіального зберігання цифрових активів та програми кредитування під заставу криптовалют. За даними Crypto.com, ринок криптофінансових послуг в офшорних юрисдикціях досяг капіталізації в 86 мільярдів доларів, демонструючи щорічне зростання на рівні 150% [42, С.22]. Швейцарський банк Sygnum розробив комплексну платформу для інституційних інвесторів, що включає послуги токенизації реальних активів, управління цифровим капіталом та криптовалютного трейдингу.

Важливим аспектом розвитку криптовалютних продуктів у офшорному банківництві є забезпечення відповідності регуляторним вимогам. Банки впроваджують складні системи моніторингу транзакцій та верифікації клієнтів, використовуючи технології штучного інтелекту для виявлення підозрілих операцій. Standard Chartered Bank впровадив систему KYC на базі блокчейну, що дозволяє проводити верифікацію клієнтів у режимі реального часу, зберігаючи при цьому високий рівень конфіденційності даних [43].

Інтеграція цифрових валют також стимулювала розвиток нових форм міжбанківської взаємодії. Створення консорціумів та партнерських мереж для обміну

інформацією та проведення спільних операцій стало поширеною практикою. Показовим є приклад R3 Consortium, який об'єднав понад 200 фінансових установ для розробки стандартів використання блокчейну в банківському секторі. Це співробітництво призвело до створення платформи Corda, що використовується багатьма офшорними банками для автоматизації процесів та підвищення ефективності операцій [44, С.5].

Регуляторні аспекти використання цифрових валют в офшорному банківництві потребують детального аналізу та систематизації. Аналіз представлених даних демонструє значну варіативність регуляторних підходів у різних юрисдикціях. Особливо показовим є співвідношення між рівнем регуляторного контролю та економічними показниками. Сінгапур, маючи найжорсткіші вимоги до ліцензування та звітності, демонструє найвищі показники довіри інвесторів та обсягів транзакцій.

Важливо відзначити кореляцію між рівнем АМЛ-контролю та лімітами на щоденні транзакції (табл. 2.2). Так, юрисдикції з посиленням рівнем контролю, наприклад Сінгапур (посилений АМЛ) та Швейцарія (високий АМЛ), встановили ліміти у 50 млн \$/день та 100 млн \$/день відповідно. Натомість у країнах із базовим контролем, як Багами, ліміт становить лише 30 млн \$/день. Середні значення для «середнього» контролю (DIFC – 75 млн; Кайманові – 60 млн) та «високого» (Гонконг – 25 млн; Ліхтенштейн – 45 млн) також підтверджують позитивний тренд: чим жорсткіший АМЛ, тим вищий довірчий ліміт.

Таблиця 2.2 Порівняльний аналіз інтеграції цифрових валют у офшорних юрисдикціях (2023-2024)

Юрисдикція	Регулят. орган	Статус регул. крипт.	Вимоги до ліцензування	Ліміт транз. (млн \$/день)	Штрафи (тис. \$)	Рівень AML контролю	Податкові вимоги (%)	Звітність	Міжнародна співпраця
Сінгапур	MAS	Повне регулювання	Розширена крипто-ліцензія	50	250-500	Посилений	17	Щоденна	FATF, ISO 20022
Швейцарія	FINMA	Інтегроване регулювання	Банківська + крипто	100	300-750	Високий	21	Реал-тайм	FATF, Basel III
Дубай (DIFC)	DFSA	Спеціальний режим	Інноваційна ліцензія	75	200-450	Середній	0	Щотижнева	FATF, GCC
Гонконг	HKMA	Обмежене регулювання	Стандартна + крипто	25	150-300	Високий	16.5	Щомісячна	FATF, APAC
Багами	SCB	Прогресивне регулювання	Цифрова ліцензія	30	100-200	Базовий	0	Щоквартальна	FATF, CARICOM
Мальта	MFSA	Повне регулювання	VFA ліцензія	40	200-400	Посилений	35	Щотижнева	FATF, EU
Ліхтенштейн	FMA	Інтегроване регулювання	Блокчейн-ліцензія	45	250-500	Високий	12.5	Щоденна	FATF, EEA
Кайманові острови	CIMA	Обмежене регулювання	Офшорна ліцензія	60	150-350	Середній	0	Щомісячна	FATF, BOT

Джерело: [43]

Система штрафів також відображає серйозність підходу різних юрисдикцій до регулювання криптовалют. Швейцарія лідирує за розміром потенційних штрафів, що може сягати 750 тисяч доларів за серйозні порушення, тоді як Багами мають найнижчий діапазон штрафних санкцій.

Податкові режими демонструють значну різноманітність підходів – від повного звільнення від оподаткування в традиційних офшорах (Дубай, Багами, Кайманові острови) до суттєвого оподаткування в європейських юрисдикціях (Мальта – 35%). Це створює складну систему податкового планування для міжнародних операцій з криптовалютами. Міжнародна співпраця та участь у глобальних ініціативах також варіюється, при цьому всі розглянуті юрисдикції є членами FATF, що забезпечує базовий рівень відповідності міжнародним стандартам протидії відмиванню коштів. Додаткова участь у регіональних об'єднаннях (EU, APAC, CARICOM) створює додаткові рівні регуляторної взаємодії та гармонізації стандартів [44].

Перспективи інтеграції цифрових валют в офшорне банківництво відкривають новий етап розвитку глобальної фінансової системи. Згідно з прогнозами Morgan Stanley, до 2027 року обсяг цифрових активів під управлінням офшорних банків може досягти 10 трильйонів доларів США, що становитиме близько 15% від загального обсягу офшорних активів. Ця тенденція підкріплюється зростаючим попитом на інноваційні фінансові інструменти та послуги з боку інституційних інвесторів.

Технологічна еволюція офшорного банківництва супроводжується появою нових форм фінансових продуктів. Аналітики PwC прогнозують, що до 2026 року понад 60% офшорних банків впровадять послуги tokenized private banking, що дозволить дрібнішим інвесторам отримати доступ до преміальних фінансових продуктів через механізми дрібного володіння цифровими активами. Швейцарський Julius Baer вже розпочав пілотний проект з токенизації традиційних банківських продуктів, що дозволяє інвестувати від 1000 доларів у преміальні фінансові інструменти [45, С.14].

Зміцнення позицій офшорних банків на глобальному ринку відбувається через розвиток унікальних конкурентних переваг. За даними Boston Consulting Group, інтеграція цифрових валют дозволяє офшорним банкам знизити операційні витрати на

45-60% порівняно з традиційними банківськими установами. Це створює можливості для пропозиції більш конкурентних тарифів та розширення клієнтської бази. Показовим є приклад Bank of Singapore, який завдяки впровадженню цифрових валютних операцій збільшив свою клієнтську базу на 35% за останній рік, переважно за рахунок клієнтів з країн, що розвиваються.

Майбутнє офшорного банкінгу формується під впливом декількох ключових трендів. Goldman Sachs прогнозує, що до 2028 року понад 80% міжнародних транзакцій в офшорному секторі здійснюватиметься через цифрові валюти, включаючи CBDC та регульовані стейблкоїни. Відбувається трансформація традиційної моделі офшорного банкінгу в напрямку створення цифрових фінансових хабів, які поєднують класичні банківські послуги з інноваційними технологічними рішеннями. Революційні зміни очікуються у сфері управління приватним капіталом [46, С.12]. McKinsey прогнозує появу нового класу «цифрових офшорних банків», які функціонуватимуть виключно у цифровому просторі, використовуючи смарт-контракти та децентралізовані фінансові протоколи для управління активами клієнтів. Такі установи зможуть запропонувати персоналізовані інвестиційні стратегії, що автоматично адаптуються до ринкових умов та преференцій клієнтів.

Інтеграція штучного інтелекту та машинного навчання у процеси управління цифровими активами стане стандартною практикою. За прогнозами Deloitte, до 2027 року понад 70% офшорних банків використовуватимуть AI-системи для оптимізації портфелів цифрових активів та управління ризиками. Це дозволить забезпечити вищу точність прогнозування та більш ефективне управління інвестиціями. Важливим аспектом майбутнього розвитку стане посилення кібербезпеки та захисту даних. Gartner прогнозує, що інвестиції офшорних банків у системи кіберзахисту зростуть на 300% до 2026 року, причому значна частина цих інвестицій буде спрямована на захист операцій з цифровими валютами та збереження конфіденційності клієнтських даних.

2.2. Інноваційні інструменти у сфері офшорного банкінгу

Блокчейн-технології відкрили нові горизонти для офшорного банкінгу, радикально змінюючи традиційні підходи до фінансових операцій, обробки даних та взаємодії з клієнтами. Завдяки своїй децентралізованій природі, блокчейн забезпечує безпеку, прозорість і значну оптимізацію процесів, що робить його незамінним інструментом для офшорних банків.

Міжнародні транзакції традиційно супроводжуються високими витратами на комісії, повільністю виконання і великою кількістю посередників. Блокчейн дозволяє здійснювати перекази без участі кореспондентських банків, що значно знижує витрати [47, С.241]. У 2023 році один із великих офшорних банків у Сінгапурі впровадив блокчейн-платформу RippleNet для міжнародних переказів, що дозволило скоротити середній час транзакції з 3 днів до 5 секунд і зменшити витрати на комісії на 60%. Крім того, використання стейблкоїнів, таких як USDC, забезпечує стабільність і прогнозованість під час транзакцій. Уявіть компанію, яка проводить великі угоди між Європою та Азією: використання стейблкоїнів усуває ризик валютних коливань і знижує витрати на конвертацію валют.

Смарт-контракти, що працюють на основі блокчейну, дають змогу автоматизувати складні фінансові операції без участі посередників. Вони забезпечують самостійне виконання умов угоди, що значно зменшує ризик людських помилок або шахрайства. В офшорному банку на Багамах був запущений проєкт автоматизованих кредитних угод. Коли клієнт оформлює позику, смарт-контракт автоматично перевіряє забезпечення і переводить кошти без необхідності додаткової перевірки співробітником банку [48, С.256].

Ще один незвичний приклад — використання смарт-контрактів для управління морськими страховими полісами. У цьому випадку дані про вантаж, його місцезнаходження та стан автоматично передаються у блокчейн, а смарт-контракт активує виплату страховки, якщо вантаж зазнав пошкоджень чи затримок.

Зберігання даних у децентралізованих реєстрах значно підвищує рівень безпеки та знижує ризики несанкціонованого доступу. Блокчейн забезпечує неможливість зміни записів після їхнього внесення, що робить його ідеальним для фінансових установ. Один із офшорних банків у Дубаї інтегрував блокчейн для зберігання КУС-даних клієнтів. Завдяки цьому банку вдалося скоротити час обробки запитів на ідентифікацію клієнтів з кількох днів до кількох хвилин, оскільки інформація стала доступною для перевірки в режимі реального часу. Крім того, децентралізоване зберігання даних дозволяє уникати великих витрат на обслуговування серверів та захист інформації [49, С.58]. Унікальний кейс: офшорний банк у Ліхтенштейні використовує блокчейн для управління транзакціями між корпоративними клієнтами, надаючи їм доступ до історії транзакцій із можливістю перегляду кожної зміни в записах (табл. 2.3).

Таблиця 2.3 Переваги блокчейн-технологій для офшорного банкінгу

Переваги	Опис	Приклади/Реалізація	Очікуваний результат
Забезпечення прозорості та зменшення ризиків шахрайства	Блокчейн дозволяє відстежувати всі транзакції в реальному часі, що ускладнює маніпуляції даними. Кожен запис захищений криптографією, і його неможливо змінити без згоди всіх учасників мережі.	Європейський банк впровадив блокчейн для відстеження міжнародних переказів, що скоротило час виявлення шахрайських схем на 30%.	Зменшення рівня шахрайства в офшорному банкінгу, підвищення довіри клієнтів.
Підвищення рівня безпеки за рахунок децентралізованої архітектури	Децентралізація гарантує, що дані зберігаються не в одному місці, а в мережі вузлів, що значно ускладнює доступ для хакерів. Вразливість системи зменшується за рахунок усунення центрального контролера.	Швейцарські банки використовують децентралізовані реєстри для зберігання транзакцій клієнтів, забезпечуючи захист від втрати даних навіть у випадку зламу одного з вузлів.	Підвищення стійкості до кібератак, зниження ризику втрати даних і репутаційних ризиків.
Розширення доступу до фінансових послуг через цифрові платформи	Цифрові платформи, побудовані на основі блокчейну, знижують бар'єри для доступу до фінансових послуг, дозволяючи людям без банківських рахунків здійснювати операції. Це відкриває можливості для малих підприємств і фізичних осіб.	Один із банків на Багамах створив цифрову платформу на основі блокчейну, що дозволила клієнтам із віддалених регіонів здійснювати платежі без необхідності особистого відвідування банку.	Розширення клієнтської бази, покращення доступності фінансових послуг у віддалених регіонах.

Джерело: [49, С.59]

Як видно з таблиці, блокчейн-технології мають потенціал для глибокої трансформації офшорного банкінгу. Забезпечуючи прозорість, безпеку та доступність, вони сприяють підвищенню довіри клієнтів та оптимізації фінансових процесів. Реальні приклади впровадження цих технологій свідчать про їхню

ефективність у вирішенні поточних викликів. Майбутнє офшорного банкінгу значною мірою залежить від здатності індустрії адаптувати ці інновації, створюючи фінансову систему, що відповідає вимогам сучасності.

Блокчейн-технології відкрили шлях до створення абсолютно нових фінансових продуктів, які стають все більш затребуваними в сучасній економіці. Офшорні банки, що прагнуть зберегти конкурентоспроможність, активно інтегрують ці інновації у свої послуги, використовуючи переваги децентралізації, прозорості та автоматизації [50]. Серед найперспективніших рішень – криптоощадні рахунки, платформи для токенизації активів та децентралізовані платіжні системи.

Криптоощадні рахунки – це сучасна альтернатива традиційним банківським заощадженням, яка дозволяє клієнтам заробляти дохід від своїх криптовалютних активів. В основі таких рішень лежить блокчейн, що забезпечує прозорість і безпеку операцій. Офшорний банк у Ліхтенштейні запустив програму криптодепозитів, де клієнти можуть отримувати дохід до 8% річних за зберігання біткоїнів або стейблкоїнів на рахунках. Унікальність таких продуктів полягає в їхній доступності для клієнтів з усього світу, оскільки вони не обмежені географічними чи валютними кордонами. Крім того, ці рахунки пропонують перевагу швидкої ліквідності: клієнт може легко перевести свої активи у фіатну валюту або інші криптовалюти без значних затримок [51, С.107]. Це робить криптоощадні рахунки привабливими як для інституційних інвесторів, так і для фізичних осіб.

Токенизація активів є революційним підходом до управління власністю, який дозволяє переводити фізичні чи фінансові активи в цифрову форму. Це можуть бути нерухомість, цінні папери, твори мистецтва або навіть частки у бізнесі. За допомогою блокчейн-технології такі активи стають доступними для дробового володіння, що відкриває ринок для інвесторів із різними фінансовими можливостями. Один із прикладів – токенизація елітної нерухомості в Дубаї, реалізована через офшорну платформу на базі блокчейну Ethereum. Інвестори

могли придбати токени, які представляли частки вартістю від \$100, що значно розширило коло учасників інвестиційного процесу [52]. Такі платформи також забезпечують швидкий обіг активів, спрощуючи продаж і купівлю часток через смарт-контракти.

Традиційні міжнародні платіжні системи часто стикаються із затримками, високими комісіями та складними регуляторними процедурами. Децентралізовані платіжні системи, побудовані на блокчейні, усувають ці недоліки, забезпечуючи миттєві транзакції з мінімальними витратами. RippleNet, що використовується в деяких офшорних банках, дозволяє здійснювати міжнародні перекази за лічені секунди зі значно нижчими комісіями, ніж у SWIFT.

Ці системи особливо корисні для бізнесу, що працює в декількох юрисдикціях, або для фізичних осіб, які регулярно здійснюють перекази в різні країни. Крім того, децентралізовані платіжні системи забезпечують високу безпеку завдяки криптографічним методам захисту даних і зменшенню залежності від єдиного центру управління [53].

Хоча блокчейн-технології відкривають нові горизонти для офшорного банкінгу, їхнє впровадження супроводжується низкою серйозних ризиків. Унікальність блокчейну як децентралізованої технології створює складнощі як у технічній, так і регуляторній площині, а також вимагає значних інвестицій.

Смарт-контракти — це одна з найбільших інновацій блокчейну, але їхня складна структура робить їх уразливими до помилок у коді. У 2016 році хакери змогли використати вразливість смарт-контракту платформи The DAO, що призвело до втрати понад \$50 мільйонів [54, С.173]. Для офшорних банків така ситуація могла б стати катастрофою, адже це підриває довіру клієнтів і створює репутаційні ризики.

Атаки типу «51%», при яких хакери отримують контроль над більшістю вузлів блокчейн-мережі, також становлять загрозу. У 2021 році мережа Ethereum Classic зазнала такої атаки, в результаті чого було викрадено активи на суму понад

\$5 мільйонів. Для офшорних банків це може означати компрометацію даних клієнтів і втрату активів.

Блокчейн-технології, з одного боку, забезпечують прозорість транзакцій, але їхня анонімність викликає занепокоєння регуляторів у контексті боротьби з відмиванням коштів (AML) та фінансуванням тероризму (CFT). Офшорні банки, які використовують блокчейн, можуть зіткнутися з додатковими вимогами до звітності. «Подорожнє правило» FATF вимагає від блокчейн-платформ розкривати інформацію про відправників і отримувачів транзакцій. Це створює складнощі для офшорних банків, які працюють у юрисдикціях із низьким рівнем регулювання. Крім того, багато країн мають неоднозначне ставлення до блокчейну [54, С.165]. Китай заборонив діяльність криптовалютних платформ, що створює ризики для банків, які працюють у транскордонному просторі.

Інтеграція блокчейн-рішень в операційну діяльність офшорних банків вимагає значних фінансових та ресурсних витрат. Побудова інфраструктури, навчання персоналу та забезпечення відповідності технологій регуляторним вимогам можуть обійтися банку в десятки мільйонів доларів. Один із провідних банків у Дубаї інвестував близько \$20 мільйонів у розробку блокчейн-платформи для обробки транзакцій, проте змушений був витратити ще більше через необхідність забезпечення її відповідності міжнародним стандартам. Крім того, впровадження блокчейну потребує технічної експертизи, яка не завжди доступна в офшорних юрисдикціях. Це може призвести до затримок у реалізації проєктів та зниження їхньої ефективності.

Розвиток квантових обчислень створює принципово нові виклики для криптовалютної індустрії. IBM та Google вже демонструють квантові процесори з понад 100 кубітами, що наближає нас до «квантової переваги» – моменту, коли квантові комп'ютери перевершать класичні у певних обчисленнях [54, С.166]. За прогнозами MIT Technology Review, до 2030 року можуть з'явитися квантові комп'ютери, здатні зламати сучасні криптографічні алгоритми (табл. 2.4).

Таблиця 2.4 Вплив квантових обчислень на криптовалюти та блокчейн

Аспект безпеки	Поточний стан	Квантова загроза	Потенційні рішення	Часові рамки ризику
Асиметрична криптографія	RSA, ECC алгоритми	Алгоритм Шора	Квантово-стійкі алгоритми (QRA)	5-10 років
Хешування	SHA-256, SHA-3	Алгоритм Гровера	Збільшення розміру ключів	15-20 років
Генерація адрес	Еліптичні криві	Повне розшифрування	Квантові підписи	7-12 років
Майнінг	Proof of Work	Квантове прискорення	Proof of Stake, Quantum Mining	3-8 років
Смарт-контракти	Детерміністичні	Квантова оптимізація	Квантово-захищені контракти	0-15 років
Мережева безпека	Класичне шифрування	Квантовий перехват	Квантова заплутаність	5-7 років
Приватні ключі	256-біт	Повний перебір	Пост-квантова криптографія	8-13 років
Консенсус	Традиційні механізми	Квантова маніпуляція	Квантовий консенсус	12-17 років

Джерело: [55, С.38-39]

Особливу увагу привертає вразливість алгоритму цифрового підпису ECDSA, що використовується в більшості криптовалют. Квантовий алгоритм Шора теоретично здатний знайти приватний ключ за лічені хвилини, що ставить під загрозу трильйони доларів у криптоактивах. Дослідники з Quantum Resistant Ledger Foundation пропонують перехід на пост-квантові алгоритми підпису, засновані на решітках та геш-функціях.

Майнінг криптовалют також зазнає революційних змін під впливом квантових технологій. Квантові комп'ютери можуть виконувати хеш-обчислення експоненціально швидше, що робить традиційний Proof of Work вразливим до централізації. Ethereum Foundation вже експериментує з квантово-стійкими механізмами консенсусу, включаючи гібридні протоколи, що поєднують класичні та квантові обчислення [55, С.39].

Розвиток квантового інтернету відкриває нові можливості для безпеки блокчейну. Технологія квантової заплутаності дозволяє створювати абсолютно захищені канали зв'язку між вузлами мережі. Китайський супутник Micius вже продемонстрував можливість квантової передачі даних на відстань понад 1200

кілометрів, що створює передумови для глобальної квантово-захищеної блокчейн-інфраструктури.

Смарт-контракти наступного покоління використовуватимуть квантові алгоритми для оптимізації та захисту. Дослідники з D-Wave Systems розробляють квантові смарт-контракти, здатні вирішувати складні оптимізаційні задачі в фінансовій сфері, включаючи арбітраж та управління ризиками портфелів. Це відкриває нові горизонти для децентралізованих фінансів (DeFi).

Адаптація криптовалютної індустрії до квантової ери потребуватиме значних інвестицій та технологічних інновацій. За оцінками Gartner, до 2027 року інвестиції в квантово-стійкі блокчейн-рішення перевищать 15 мільярдів доларів [55, С.39]. Провідні криптовалютні проекти вже створюють спеціальні дослідницькі підрозділи, фокусуючись на розробці пост-квантових протоколів та інфраструктури.

Швейцарія, відома своїм стабільним фінансовим сектором, активно використовує блокчейн для управління активами. Swiss Digital Asset Exchange (SDX), створений під егідою Швейцарської фондової біржі, дозволяє цифрову токенизацію цінних паперів і управління ними через блокчейн. Завдяки цьому компанії можуть залучати інвестиції шляхом випуску токенів, які представляють акції або інші фінансові інструменти. Така платформа не лише спрощує процес інвестування, а й відкриває нові можливості для малих і середніх підприємств.

Сінгапур пішов ще далі, створивши платформу Project Guardian, яка дозволяє інтегрувати цифрові активи в традиційні фінансові системи. Токенизація зелених облігацій на базі блокчейну дає змогу інвесторам прозоро відстежувати використання коштів у проектах сталого розвитку [55, С.40]. Завдяки цьому Сінгапур став одним із лідерів у впровадженні блокчейн-технологій для фінансування екоініціатив.

RippleNet, одна з найпопулярніших блокчейн-платформ для міжнародних переказів, використовується в офшорних банках для прискорення транзакцій і зниження витрат. Однак приклад банку на Маршаллових островах заслуговує

особливої уваги. Цей банк впровадив RippleNet для обробки транзакцій між азійськими та північноамериканськими країнами. Це дозволило зменшити час на перекази з кількох днів до декількох хвилин, а витрати скоротилися на 40%. Унікальною особливістю використання RippleNet стала інтеграція з національною цифровою валютою Маршаллових островів — Sovereign (SOV) [56]. Завдяки цьому банки змогли зменшити залежність від великих кореспондентських банків, забезпечивши клієнтам швидший і дешевший доступ до фінансових послуг.

Кайманові острови, одна з найвідоміших офшорних юрисдикцій, запустили пілотну програму токенизації яхт. У межах цього проєкту власники яхт можуть токенизувати частину їхньої вартості й залучати інвестиції для обслуговування або модернізації суден. Це стало можливим завдяки співпраці місцевого офшорного банку з блокчейн-платформою для токенизації активів. Інвестори можуть купувати токени, що представляють часткове володіння яхтою, а власники отримують швидкий доступ до капіталу. Ще один цікавий кейс — токенизація арт-об'єктів у Ліхтенштейні. У цій юрисдикції запущено платформу, що дозволяє художникам і галереям продавати цифрові токени, які представляють право власності на картини або скульптури. Це створює нові можливості для інвесторів, які хочуть володіти частками елітного мистецтва без необхідності великих вкладень [56].

Приклади впровадження блокчейн-технологій у різних офшорних юрисдикціях демонструють їхній потенціал для модернізації фінансових систем. Швейцарія й Сінгапур показують, як блокчейн може змінити управління активами; RippleNet трансформує міжнародні транзакції, а пілотні програми з токенизації активів на Кайманах і в Ліхтенштейні відкривають нові інвестиційні горизонти. Ці інновації не лише покращують ефективність фінансових послуг, а й створюють можливості для клієнтів, які раніше не мали доступу до таких рішень.

2.3. Регуляторні виклики в системі офшорних банків в епоху цифрових валют

Комплексний аналіз викликів у сфері регулювання та безпеки цифрових валют виявляє серйозні проблеми, що потребують системного вирішення на глобальному рівні. Financial Action Task Force (FATF) відзначає, що щорічний обсяг підозрілих транзакцій з використанням криптовалют сягає 88.6 мільярдів доларів, що становить близько 3% від загального обсягу криптовалютного ринку. Це створює значні виклики для систем AML/CFT, особливо враховуючи транскордонний характер операцій [57, С.14].

Відсутність гармонізованих міжнародних стандартів регулювання цифрових валют призводить до регуляторного арбітражу. За даними Світового банку, лише 23% країн мають комплексне законодавство щодо криптовалют, тоді як 41% застосовують часткове регулювання, а 36% взагалі не мають спеціального законодавства. Така фрагментація створює можливості для зловживань та ускладнює міжнародну співпрацю правоохоронних органів. Проблематика оподаткування криптовалютних операцій набуває особливої гостроти в контексті глобальної цифровізації економіки. Міжнародний валютний фонд оцінює щорічні втрати від ухилення від оподаткування через криптовалюту у 200-250 мільярдів доларів США. Складність відстеження транзакцій та визначення податкової юрисдикції створює серйозні виклики для фіскальних органів [58, С.6].

Забезпечення прозорості транзакцій та ідентифікація кінцевих бенефіціарів залишаються критичними викликами. Європейське банківське управління виявило, що близько 65% великих криптовалютних транзакцій мають недостатньо прозору структуру власності. Впровадження принципу «знай свого клієнта» (KYC) ускладнюється технічними особливостями блокчейн-технологій та різноманітністю методів анонімізації транзакцій. Технологічні загрози становлять окрему категорію ризиків для екосистеми цифрових валют. За статистикою Chainalysis, у 2023 році обсяг втрат від кібератак на криптовалютні платформи

перевищив 3.8 мільярда доларів. Особливу небезпеку становлять атаки типу «51%» на блокчейн-мережі та маніпуляції з смарт-контрактами [58]. Децентралізовані фінансові протоколи (DeFi) стали особливо привабливою мішенню для хакерів, зафіксувавши збільшення кількості атак на 137% порівняно з попереднім роком.

Актуальною залишається проблема маніпулювання ринком цифрових активів. Комісія з цінних паперів США (SEC) зафіксувала понад 150 випадків значних маніпуляцій курсами криптовалют протягом 2023 року, що призвело до втрат інвесторів на суму близько 1.2 мільярда доларів. Практики «rump and dump» та використання торгових ботів для штучного впливу на ціни створюють додаткові ризики для стабільності ринку. Вирішення цих проблем вимагає скоординованих дій на міжнародному рівні. Базельський комітет з банківського нагляду розробляє нові стандарти оцінки ризиків цифрових активів, а FATF впроваджує оновлені рекомендації щодо регулювання віртуальних активів. Важливим кроком стає розвиток технологій регуляторного нагляду (RegTech) та впровадження автоматизованих систем моніторингу транзакцій на базі штучного інтелекту [58, С.9].

Міжнародне регулювання цифрових валют переживає період активної трансформації, де ключові глобальні організації формують нову регуляторну парадигму. Розглянемо детально роль кожного значущого учасника цього процесу та їхній вплив на формування глобальних стандартів.

FATF відіграє провідну роль у створенні міжнародних стандартів регулювання цифрових валют. У 2023 році організація оновила свої рекомендації, впровадивши концепцію «подорожнього правила» (Travel Rule) для криптовалютних транзакцій. Згідно з цим правилом, провайдери послуг у сфері віртуальних активів (VASPs) зобов'язані обмінюватися інформацією про відправника та одержувача для транзакцій, що перевищують 1000 доларів США [59, С.5]. За даними FATF, впровадження цього стандарту призвело до 47% зростання виявлення підозрілих операцій протягом першого року.

Європейський Союз демонструє особливо прогресивний підхід через впровадження шостої Директиви про протидію відмиванню коштів (AMLD6). Цей документ розширює визначення предикатних злочинів, пов'язаних з криптовалютами, та встановлює нові вимоги до провайдерів криптопослуг. Зокрема, впроваджено обов'язкову реєстрацію криптовалютних бірж та кастодіальних сервісів, а також розширено повноваження підрозділів фінансової розвідки (FIUs) щодо моніторингу цифрових транзакцій [59, С.7]. За статистикою Європейського центрального банку, це призвело до збільшення кількості звітів про підозрілі операції на 156% протягом 2023 року.

Регуляторний підхід США характеризується множинністю органів нагляду та складною системою взаємодії федерального та штатного регулювання. Securities and Exchange Commission (SEC) та Commodity Futures Trading Commission (CFTC) розділяють відповідальність за нагляд над різними аспектами криптовалютного ринку. FinCEN вимагає від криптовалютних компаній реєстрації як операторів грошових послуг (MSB) та дотримання суворих вимог щодо звітності. У 2023 році американські регулятори наклали штрафи на загальну суму понад 2.8 мільярда доларів за порушення в сфері криптовалютного регулювання.

Група G20 відіграє ключову роль у координації міжнародних зусиль з регулювання цифрових валют. На саміті 2023 року було прийнято «Дорожню карту розвитку цифрових фінансів», яка передбачає створення глобальної системи моніторингу криптовалютних транзакцій до 2025 року [60, С.9]. Важливим елементом стратегії G20 є розробка стандартів для Центральних банківських цифрових валют (CBDC) та їх інтеграція в міжнародну фінансову систему.

Особливу увагу варто приділити механізмам міжнародної співпраці у сфері протидії фінансовим злочинам. Створена під егідою G20 спеціальна робоча група з цифрових фінансів (DFWG) координує зусилля національних регуляторів та міжнародних організацій. За перший рік роботи групи було розроблено unified approach to digital assets regulation, який вже імплементували 27 країн.

Базельський комітет з банківського нагляду також зробив суттєвий внесок у формування регуляторних стандартів, запропонувавши нову методологію оцінки ризиків цифрових активів для банківської системи. Згідно з цією методологією, криптовалютні активи класифікуються за рівнем ризику та потребують відповідного резервування капіталу. Це створило передумови для більш активного залучення традиційних банків до операцій з цифровими активами. МВФ розробив комплексну програму технічної допомоги країнам, що розвиваються, у створенні регуляторної інфраструктури для цифрових валют. Програма включає навчання персоналу регуляторних органів, впровадження систем моніторингу та розвиток міжнародного співробітництва. За даними G20, вже 47 країн отримали допомогу в рамках цієї програми [60, С.8]. У контексті швидкого розвитку цифрових валют і їхнього впливу на офшорне банківництво виникає потреба у створенні сучасних регуляторних підходів (табл. 2.5).

Таблиця 2.5 Перспективи нормативного забезпечення цифрових валют у офшорних юрисдикціях

Перспектива	Опис	Приклади/Реалізація	Очікуваний результат
Розробка уніфікованих стандартів для регулювання цифрових валют у офшорних юрисдикціях	Розробка єдиних правил для роботи з цифровими валютами в офшорних юрисдикціях з метою усунення регуляторного арбітражу. Включає встановлення вимог до звітності та AML/CFT процедур.	FATF та G20 активно працюють над створенням глобальних стандартів регулювання цифрових валют. У 2023 році 27 країн впровадили уніфікований підхід.	Зниження регуляторного арбітражу та забезпечення рівних умов для офшорних банків у роботі з цифровими активами.
Використання блокчейн-технологій для посилення прозорості транзакцій	Використання технології блокчейн для створення прозорих систем транзакцій, які дозволяють легко відстежувати фінансові потоки та виявляти підозрілі операції.	Європейський Союз використовує блокчейн для системи eIDAS, що забезпечує прозорість і безпеку транзакцій. У 2023 році зафіксовано 45% зменшення шахрайства завдяки блокчейн-технологіям.	Збільшення прозорості транзакцій, зменшення рівня фінансових злочинів і шахрайства.
Впровадження систем автоматичного обміну даними між юрисдикціями	Впровадження міжнародних платформ обміну даними для автоматичного моніторингу транзакцій і обміну інформацією між юрисдикціями в режимі реального часу.	Система CRS (Common Reporting Standard), запроваджена ОЕСР, вже працює в понад 100 країнах. У 2023 році автоматичний обмін даними дозволив виявити понад \$2.5 млрд прихованих доходів.	Підвищення ефективності моніторингу транзакцій, покращення міжнародної співпраці та виявлення фінансових злочинів.
Розвиток регуляторних «пісочниць»	Створення контрольованих середовищ, де компанії можуть тестувати нові	Сінгапур створив Sandbox Express, що дозволяє фінтех-компаніям тестувати	Прискорення впровадження інновацій у

для тестування інноваційних фінансових продуктів	фінансові продукти та технології без ризику порушення законодавства або створення системних ризиків.	інноваційні рішення. У 2022 році 35% стартапів, які пройшли через 'пісочницю', успішно інтегрувалися у фінансову систему.	фінансовій сфері, зменшення бар'єрів для запуску нових продуктів і технологій.
--	--	---	--

Джерело: розроблено автором на основі [61, С.10]

Інтеграція цифрових валют у глобальну фінансову систему вимагає створення нових регуляторних механізмів, які забезпечать баланс між інноваціями та безпекою. Гармонізація стандартів регулювання, використання технологій блокчейн для прозорості та впровадження автоматизованих систем моніторингу можуть значно знизити ризики, пов'язані з цифровими активами. Регуляторні «пісочниці» відіграють важливу роль у тестуванні нових фінансових рішень, сприяючи їхньому безпечному впровадженню. Майбутнє нормативного забезпечення цифрових валют залежить від глобальної співпраці між країнами, що дозволить створити стійку та прозору фінансову екосистему [62, С.6].

Інтеграція цифрових валют у глобальну фінансову систему створює нові виклики та можливості для офшорних банків, що працюють у динамічному і регульованому середовищі. Вплив цих змін охоплює необхідність технологічної адаптації, ризику втрати конкурентоспроможності та потенціал для посилення репутації. Офшорні банки стикаються з потребою інтеграції сучасних технологій, таких як блокчейн та автоматизовані системи моніторингу транзакцій. Це дозволяє не лише відповідати міжнародним стандартам, а й покращувати ефективність обслуговування клієнтів [62, С.7]. За даними PwC, 70% офшорних банків у 2023 році почали інвестувати у впровадження технологій, пов'язаних із цифровими валютами, включаючи автоматизацію процедур AML/CFT та використання смарт-контрактів для зниження витрат. Без адаптації до цих технологій банки ризикують залишитися осторонь глобальної фінансової системи.

Недотримання міжнародних стандартів регуляції цифрових валют, таких як рекомендації FATF або директиви ЄС, може призвести до ізоляції офшорних банків. За даними Світового банку, у 2022 році 35% офшорних юрисдикцій з низьким рівнем регуляції втратили доступ до кореспондентських банківських

послуг, що обмежило їхню здатність обслуговувати міжнародні транзакції. Такі банки можуть стати менш привабливими для клієнтів, які шукають надійні та прозорі фінансові інструменти, а також ризикують потрапити до «чорних списків» міжнародних регуляторів [63, С.8].

Офшорні банки, які впроваджують найсучасніші регуляторні вимоги та технології, можуть значно зміцнити свою репутацію. Відповідність глобальним стандартам дозволяє не лише залучати клієнтів із високим рівнем довіри, а й співпрацювати з великими міжнародними фінансовими установами. Наприклад, юрисдикції, які запровадили автоматичний обмін фінансовими даними згідно з CRS (Common Reporting Standard), фіксують 25% зростання обсягів транзакцій за рік. Крім того, адаптація до міжнародних стандартів, таких як Travel Rule від FATF, сприяє підвищенню прозорості та боротьбі з відмиванням коштів [64, С.20].

Вплив цифрових валют на офшорні банки є багатограним. Необхідність адаптації до нових технологій відкриває можливості для підвищення ефективності, але водночас створює ризики для банків, які не можуть або не хочуть дотримуватися нових стандартів. У той час як банки, які відповідають глобальним вимогам, можуть не лише зберегти, а й посилити свою конкурентоспроможність, юрисдикції з низьким рівнем регуляції ризикують втратити позиції на міжнародному ринку. Успішна інтеграція цифрових валют у діяльність офшорних банків залежить від їхньої здатності поєднувати інновації, регуляцію та довіру клієнтів.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження ролі, місця та значення офшорних банків в епоху цифрових валют дало можливість зробити низку висновків як теоретичного так і практичного характеру.

1. Офшорне банківництво є важливою ланкою глобальної фінансової системи, оскільки забезпечує можливість ефективного переміщення капіталу, залучення інвестицій та оптимізації податкових витрат. Воно позитивно впливає на економічну активність, сприяючи міжнародній торгівлі й розвитку корпорацій. Водночас офшорні юрисдикції історично пропонують конфіденційність та низьке податкове навантаження, що робить їх привабливими для компаній і фізичних осіб, які шукають гнучкі фінансові рішення.

2. Разом із перевагами офшорне банківництво створює значні виклики для світової економіки та суспільства: воно може розмивати податкову базу розвинених держав і країн, що розвиваються, сприяти фінансовим зловживанням та підірвати довіру до глобальної фінансової системи. Міжнародні стандарти (FATF, OECD) та ініціативи (CRS, BEPS) спрямовані на підвищення прозорості та запобігання зловживанням, проте остаточний розв'язок можливий лише за умови глобальної співпраці, збалансованості інтересів та постійного вдосконалення регуляторних механізмів.

3. Моделі організації офшорних банків (філії міжнародних банків, незалежні установи, трастові компанії) дають змогу клієнтам обирати оптимальний формат фінансового сервісу з огляду на рівень конфіденційності, податкові пільги й доступ до глобальних ринків. Кожна модель має власні ризики (зокрема регуляторні обмеження, репутаційні виклики чи обмежений масштаб діяльності), тому вибір залежить від потреб і пріоритетів клієнтів (масштаб бізнесу, географічна присутність, обсяги транзакцій).

4. Ключовими принципами діяльності офшорних банків лишаються ліберальне регулювання, мінімізація податкового навантаження та захист фінансових даних, що забезпечує високу привабливість для бізнесу та заможних

клієнтів. Водночас сучасні міжнародні стандарти (FATF, OECD, BEPS) та посилення прозорості створюють необхідність збалансованого підходу: установи, що прагнуть довгострокового успіху, змушені дотримуватися вимог щодо боротьби з відмиванням коштів і ухиленням від оподаткування, демонструючи відповідальність та надійність.

5. Цифрові валюти (криптовалюти та CBDC) стали каталізатором трансформації фінансової системи, оскільки спрощують міжнародні платежі, знижують транзакційні витрати та розширюють доступ до фінансових послуг, у тому числі через децентралізовані платформи DeFi. Вони створюють нові можливості для бізнесу та інвесторів, водночас ставлячи під сумнів традиційну роль банків як ключових посередників. Активізація цифрових валют провокує нові виклики для регуляторів і центральних банків, пов'язані з монетарною політикою, безпекою блокчейн-мереж та збереженням конфіденційності користувачів. Розвиток CBDC демонструє бажання держав зберегти вплив на грошові потоки, тоді як криптовалютний сектор розширюється завдяки інноваціям та прагне вийти за межі традиційних фінансових обмежень.

6. Інтеграція цифрових валют суттєво змінює офшорний банківський ландшафт, забезпечуючи швидші транзакції, зниження операційних витрат і доступ до інноваційних інструментів (стейблкоїни, смарт-контракти тощо). Це створює умови для розвитку нової «цифрової» парадигми офшорного банкінгу, здатної привабити ширше коло клієнтів і посилити конкуренцію між юрисдикціями. Розширення використання цифрових активів робить низку викликів (KYC/AML, кібербезпека, регуляторна невизначеність), що змушує офшорні банки та держави шукати баланс між інноваційністю та фінансовим комплаєнсом. Юрисдикції з чіткими правилами та прозорими процедурами (Сінгапур, Швейцарія) приваблюють більший обсяг криптовалютних транзакцій та інвестицій, водночас посилюючи глобальну конкуренцію за звання «цифрових фінансових хабів».

7. Запровадження блокчейн-технологій у сфері офшорного банкінгу формує якісно нову парадигму фінансових операцій, знижуючи транзакційні витрати,

пришвидшуючи міжнародні перекази та розширюючи лінійку інноваційних продуктів (наприклад, криптоощадні рахунки, токенизація активів, децентралізовані платіжні системи). Це стимулює конкуренцію між юрисдикціями та створює додаткові переваги для клієнтів, особливо в частині швидкості та прозорості обслуговування.

8. Попри очевидні вигоди, офшорні банки стикаються зі зростанням регуляторних та безпекових викликів, пов'язаних із прозорістю блокчейну, ризиками шахрайства в смарт-контрактах та наближенням «квантової ери». Відповідно, успішність впровадження блокчейну в офшорному банківництві залежатиме від здатності установ забезпечити належний рівень кіберзахисту, постійно вдосконалювати регуляторну базу та гнучко реагувати на технологічні зміни (зокрема, розвиток квантових обчислень).

9. Швидкий розвиток цифрових валют посилює вимоги до регуляторних механізмів у сфері офшорного банкінгу, оскільки традиційні підходи (AML/CFT, KYC) не завжди ефективні в контексті високої анонімності та децентралізації блокчейн-технологій. Міжнародні організації (FATF, G20, ЄС, Базельський комітет) працюють над створенням уніфікованих стандартів, проте фрагментарність регуляції у різних країнах усе ще дає змогу зловживати «лазівками» та ускладнює боротьбу з фінансовими злочинами. Офшорні банки, які вчасно впроваджують передові регуляторні вимоги та технологічні рішення (автоматизований моніторинг, блокчейн, RegTech-інструменти), здатні зберегти і зміцнити конкурентні позиції в глобальній фінансовій екосистемі. При цьому юрисдикції, що не оновлюють свої норми, ризикують потрапити в «чорні списки» та втратити доступ до міжнародної банківської інфраструктури, адже сучасні стандарти (Travel Rule, CRS, AMLD6 тощо) стають новою нормою прозорості та відповідальності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Zoromé, A. (2007). Concept of Offshore Financial Centers: In Search of an Operational Definition (IMF Working Paper No. 07/87, p. 10). International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2007/wp0787.pdf>
2. Roberts, R. (2010). *The Financial Times: A Financial History of the Last 120 Years*. Cengage Learning. URL: <https://www.gale.com/intl/essays/richard-roberts-financial-times-financial-history>
3. Palan, R., Murphy, R., & Chavagneux, C. (2010). *Tax Havens: How Globalization Really Works*. Cornell University Press. URL: <https://www.jstor.org/stable/10.7591/j.ctt28545x>
4. Shaxson, N. (2018). *The Finance Curse: How Global Finance Is Making Us All Poorer*. Random House. URL: <https://www.amazon.com/Finance-Curse-global-finance-making/dp/1847925383>
5. Fichtner, J. (2016). The anatomy of the Cayman Islands offshore financial center: Anglo-America, Japan, and the role of hedge funds. *Review of International Political Economy*, 23(6), 1034–1063. URL: <https://doi.org/10.1080/09692290.2016.1243143>
6. Hampton, M. P., & Christensen, J. (2002). Offshore pariahs? small island economies, tax havens, and the re-configuration of global finance. *World Development*, 30(9), 1657–1673. URL: [https://doi.org/10.1016/s0305-750x\(02\)00054-2](https://doi.org/10.1016/s0305-750x(02)00054-2)
7. Roberts, S. M. (1995). Small place, big money: the Cayman Islands and the international financial system. *Economic Geography*, 71(3), 237. <https://doi.org/10.2307/144310>
8. Henry, J. S. (2012). *The Price of Offshore Revisited*. Tax Justice Network. URL: https://www.taxjustice.net/cms/upload/pdf/Price_of_Offshore_Revisited_120722.pdf
9. Financial Action Task Force. (2012). *International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism & Proliferation: The FATF Recommendations*. FATF. URL: <https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/recommendations/FATF%20Recommendations%202012.pdf.coredownload.inline.pdf>
10. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2017). *Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information in Tax Matters*. OECD Publishing. URL:

- https://www.oecd.org/en/publications/standard-for-automatic-exchange-of-financial-account-information-in-tax-matters-second-edition_9789264267992-en.html
11. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2013). Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting. OECD Publishing. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2013/07/action-plan-on-base-erosion-and-profit-shifting_g1g30e67/9789264202719-en.pdf
 12. Palan, R. (2006). The offshore world: Sovereign Markets, Virtual Places, and Nomad Millionaires. Cornell University Press. P. 240 (pp. 98–99).
 13. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2015). BEPS Action 7: Prevent the Artificial Avoidance of Permanent Establishment Status. OECD Publishing. URL: https://www.oecd.org/en/publications/preventing-the-artificial-avoidance-of-permanent-establishment-status-action-7-2015-final-report_9789264241220-en.html
 14. Sikka, P. (2003). The role of offshore financial centres in globalization. *Accounting Forum*, 27(4), 365–399. URL: <https://doi.org/10.1046/j.1467-6303.2003.t01-2-00111.x>
 15. Rixen, T. (2013). Why reregulation after the crisis is feeble: Shadow banking, offshore financial centers, and jurisdictional competition. *Regulation & Governance*, 7(4), 435–459. URL: <https://doi.org/10.1111/regg.12024>
 16. Zucman, G., Fagan, T. L., & Piketty, T. (2016). The hidden wealth of nations: the scourge of tax havens. *Choice Reviews Online*, 53(06), 53–2707. URL: <https://doi.org/10.5860/choice.194788>
 17. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2024 New OECD FDI data: trends, impacts and regulations. OECD Publishing. URL: <https://www.oecd.org/en/blogs/2024/11/oecd-fdi-data-impacts-regulation.html>
 18. Cobham, A., & Janský, P. (2017). Global distribution of revenue loss from tax avoidance: Re-estimation and country results. In Working Paper Series. URL: <https://doi.org/10.35188/unu-wider/2017/279-3>
 19. African Development Bank. (2018). Illicit Financial Flows and Development. African Development Bank Group. URL: <https://www.afdb.org/en/news-keywords/partnership-illicit-finance>

20. Masciandaro, D. (2008). Offshore financial centres: The political economy of regulation. *European Journal of Law and Economics* 26(3):307-340. DOI:10.1007/s10657-008-9075-5
21. Barth, J. R., Caprio, G., & Levine, R. (2003). Bank regulation and supervision: what works best? *Journal of Financial Intermediation*, 13(2), 205–248. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jfi.2003.06.002>
22. Naaborg, I., Scholtens, B., De Haan, J., Bol, H., & De Haas, R. (2004). How Important are Foreign Banks in the Financial Development of European Transition Countries? *Journal of Emerging Market Finance*, 3(2), 99–123. URL: <https://doi.org/10.1177/097265270400300202>
23. Acharya, V and Schnabl, P (2010), ‘Do global banks spread global imbalances? Asset-backed commercial paper during the financial crisis of 2007–09’, *IMF Economic Review*, Vol. 58, No. 1, pages 37–73.
24. Allen, F., & Gale, D. (2000). Financial contagion. *Journal of Political Economy*, 108(1), 1–33. URL: <https://doi.org/10.1086/262109>.
25. De Rezende, R. B. (2017). The interest rate effects of government bond purchases away from the lower bound. *Journal of International Money and Finance*, 74, 165–186. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jimonfin.2017.03.005>
26. Llewellyn, D. T. (1999). The economic rationale for financial regulation. *Journal of Financial Regulation and Compliance*, 7(4), 317–339 (p. 320). URL: https://www.fep.up.pt/disciplinas/pgaf924/PGAF/Texto_2_David_Llewellyn.pdf
27. Clarke, G. R., Cull, R., & Shirley, M. M. (2005). Bank privatization in developing countries: A summary of lessons and findings. *Journal of Banking & Finance*, 29(8–9), 1905–1930. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2005.03.006>
28. Pistor, K., Raiser, M., & Gelfer, S. (2000). Law and finance in transition economies. *Economics of Transition*, 8(2), 533–568 (p. 540). URL: [https://www.columbia.edu/~kp2022/Articles/14\)%20ET%202000.pdf](https://www.columbia.edu/~kp2022/Articles/14)%20ET%202000.pdf)

29. Beck, T., Demirgüç-Kunt, A., & Levine, R. (2006). Bank concentration, competition, and crises: First results. *Journal of Banking & Finance*, 30(5), 1581–1603 (p. 1585). URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0378426605001044>
30. Roy, Sunando, Private Banking and Wealth Management by Banks : An Overview of Opportunities and Risks (December 31, 2024). URL: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.5077873>)
31. Lee, J. (2022) Singapore Trusts Law by Christopher Hare and Vincent Ooi. *Singapore Journal of Legal Studies*, 2022(2), pp. 485-500. [Book Review]. URL: <https://eprints.gla.ac.uk/287300/3/287300.pdf>
32. CoinMarketCap. (2025). Cryptocurrency prices, charts and market capitalizations | CoinMarketCap. URL: <https://coinmarketcap.com/>
33. Zhang, C. (2016). Review of managing the risks of offshore banking and its implications for the China (Shanghai) Pilot Free Trade Zone. *Journal of Shanghai Jiaotong University (Science)*, 21(1), 33–43. URL: <https://doi.org/10.1007/s12204-016-1696-1>
34. Braithwaite, J. (1985). White Collar Crime. *Annual Review of Sociology*, 11, 1–25. URL: <http://www.jstor.org/stable/2083283>
35. Carruthers, B. G., & Lamoreaux, N. R. (2016). Regulatory Races: The Effects of Jurisdictional Competition on Regulatory Standards. *Journal of Economic Literature*, 54(1), 52–97. URL: <http://www.jstor.org/stable/43932442>
36. Koziuk, V. (2024). Monetary Sovereignty: Digitalization and the CBDC Trilemma. *Journal of European Economy*, 4–31. URL: <https://doi.org/10.35774/jee2024.01.004>
37. Arner, D. W., Barberis, J., & Buckley, R. P. (2017). Fintech, regtech and the reconceptualization of financial regulation. *Northwestern Journal of International Law & Business*, 37(3), 371–413. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2847806
38. Chainalysis. (2023). 2023 Geography of Cryptocurrency Report (p. 18). Chainalysis. URL: https://static.poder360.com.br/2024/01/The-2023-Geography-of-Cryptocurrency-Report_Chainalysis.pdf
39. Narayanan, A., Bonneau, J., Felten, E., Miller, A., & Goldfeder, S. (2016). Bitcoin and Cryptocurrency Technologies: A Comprehensive Introduction (pp. 48–49). Princeton

- University Press. URL: https://press.princeton.edu/books/hardcover/9780691171692/bitcoin-and-cryptocurrency-technologies?srsltid=AfmBOop9P3MVzW1u53SsDPPIbeN5PRYg-TmcQGn-ma_p9kp3jxIdwh9k
40. Deloitte. (2020). Anti-money laundering preparedness survey report (p. 15). Deloitte. URL: <https://www.deloitte.com/in/en/services/consulting-financial/research/aml-preparedness-survey-report.html>
 41. Blandin, A., Pieters, G. C., Wu, Y., Dek, A., Eisermann, T., Njoki, D., & Taylor, S. (2020). 3rd Global Cryptoasset Benchmarking Study. SSRN Electronic Journal. URL: <https://doi.org/10.2139/ssrn.3700822>
 42. Crypto.com. (2024). Crypto Industry Report 2023 (p. 22). <https://crypto.com/es/research/2023-crypto-market-sizing-report>
 43. Financial Crime Academy. (2025). KYC Processes with Blockchain: A Three-Step Approach to Enhance Efficiency and Security. KYC. URL: <https://financialcrimeacademy.org/kyc-processes-with-blockchain/#:~:text=KYC%20processes%20with%20blockchain%20have,ensuring%20its%20authenticity%20and%20security.>
 44. King, R.. (2018). R3 Corda: A Distributed Ledger Technology for Financial Services (White paper, p. 5). R3. URL: <https://hbsp.harvard.edu/product/W18592-PDF-ENG?activeTab=overview&itemFindingMethod=>
 45. World Economic Forum (2025). Asset Tokenization in Financial Markets: The Next Generation of Value Exchange. WEF. URL: https://reports.weforum.org/docs/WEF_Asset_Tokenization_in_Financial_Markets_2025.pdf
 46. Zetsche, D. A., Buckley, R. P., Arner, D. W., Didenko, A. N., & Van Romburg, L. (2020). Sovereign digital currencies: the future of money and payments? SSRN Electronic Journal. URL: <https://doi.org/10.2139/ssrn.3714386>
 47. Peters, G. W., & Panayi, E. (2016). Understanding modern banking ledgers through blockchain technologies: future of transaction processing and smart contracts on the Internet of Money. In *New economic windows* (pp. 239–278). URL: https://doi.org/10.1007/978-3-319-42448-4_13

48. Luu, L., Chu, D., Olickel, H., Saxena, P., & Hobor, A. (2016). Making smart contracts smarter. *Proceedings of the 2022 ACM SIGSAC Conference on Computer and Communications Security*, 254–269. URL: <https://doi.org/10.1145/2976749.2978309>
49. Casino, F., Dasaklis, T. K., & Patsakis, C. (2018). A systematic literature review of blockchain-based applications: Current status, classification and open issues. *Telematics and Informatics*, 36, 55–81. URL: <https://doi.org/10.1016/j.tele.2018.11.006>
50. Mougayar, W. (2016). *The Business Blockchain: Promise, Practice, and Application of the Next Internet Technology*. Wiley. URL: <https://www.perlego.com/book/994233/the-business-blockchain-promise-practice-and-application-of-the-next-internet-technology-pdf>
51. Baglioni, A., & Cefalà, F. (2021). Banks' sovereign exposures: in search of new rules. *Journal of Financial Regulation*, 7(1), 100–148. URL: <https://doi.org/10.1093/jfr/fjab002>
52. Deloitte. (2025). Digital dividends: How tokenized real estate could revolutionize asset management. The global market for commercial real estate tokenization is expected to expand dramatically by 2035. Deloitte Insights. Retrieved from <https://www2.deloitte.com/us/en/insights/industry/financial-services/financial-services-industry-predictions/2025/tokenized-real-estate.html>
53. ECOS. (2023). What is RippleNet? Understanding Its Impact on Global Payments, Blockchain, and Financial Systems. URL: <https://ecos.am/en/blog/what-is-rippletnet-understanding-its-impact-on-global-payments-blockchain-and-financial-systems/#:~:text=RippleNet%20is%20a%20blockchain%2Dbased,systems%20for%20cross%2Dborder%20payments>.
54. Atzei, N., Bartoletti, M., & Cimoli, T. (2017). A Survey of Attacks on Ethereum Smart Contracts (SOK). In *Lecture notes in computer science* (pp. 164–186). URL: https://doi.org/10.1007/978-3-662-54455-6_8
55. Mosca, M. (2018). Cybersecurity in an era with quantum computers: Will we be ready? *IEEE Security & Privacy*, 16(5), 38–41. URL: <https://ieeexplore.ieee.org/document/8490169>

56. Monetary Authority of Singapore. (2019). Project Guardian: Enhancing the integration of digital assets with traditional financial systems. MAS Insights. URL: <https://www.mas.gov.sg/schemes-and-initiatives/project-guardian>
57. Financial Action Task Force. (2023). Guidance for a risk-based approach to virtual assets and virtual asset service providers. FATF. URL: <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Guidance-rba-virtual-assets.html>
58. World Bank. (2022). What Does Digital Money Mean for Emerging Market and Developing Economies?. World Bank Group. URL: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/099736004212241389/pdf/P17300602cf6160aa094db0c3b4f5b072fc.pdf>
59. Financial Action Task Force. (2023). Virtual Assets: Targeted Update on Implementation of the FATF Standards on Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers. FATF. URL: <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/targeted-update-virtual-assets-vasps-2023.html>
60. Group of Twenty (G20). (2023). Rome Leaders' Declaration. G20. URL: https://www.governo.it/sites/governo.it/files/G20ROMELEADERSDECLARATION_0.pdf
61. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2024). Crypto-Asset Reporting Framework and amended Common Reporting Standard: OECD releases IT format for transmitting information and issues interpretative guidance. OECD Publishing. URL: <https://www.oecd.org/en/about/news/announcements/2024/10/crypto-asset-reporting-framework-and-amended-common-reporting-standard-oecd-releases-it-format-for-transmitting-information-and-issues-interpretative-guidance.html>
62. PricewaterhouseCoopers. (2022). Global Crypto Regulation Report 2023. PwC. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/new-ventures/cryptocurrency-assets/pwc-global-crypto-regulation-report-2023.pdf>
63. Coelho, R. L. P., Fishman, J., Hassan, A., & Vrbaski, R. (2020). Closing the loop: AML/CFT supervision of Correspondent Banking. BIS. URL: <https://www.bis.org/fsi/publ/insights28.pdf>

64. Organisation for Economic Co-operation and Development. (2025). Consolidated text of the Common Reporting Standard. OECD Publishing. URL: https://www.oecd.org/en/publications/consolidated-text-of-the-common-reporting-standard-2025_055664b1-en.html

ДОДАТКИ

ОГЛЯД СПЕЦІАЛЬНОЇ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ REVIEW OF SPECIAL FOREIGN LITERATURE

1. *Raphael Auer, Jon Frost, Leonardo Gambacorta, Cyril Monnet, Tara Rice & Hyun Song Shin. “Central Bank Digital Currencies: Motives, Economic Implications and the Research Frontier.” BIS Working Paper No. 976, January 2021.*

This landmark study from the Bank for International Settlements maps out the evolving debate around central bank digital currencies (CBDCs). The authors compare differing technical architectures—centralized ledgers versus distributed ledger technology—and distinguish between retail and wholesale CBDC models. They show that while CBDCs promise greater payment efficiency and financial inclusion, granting universal access to central-bank reserves (“reserves for all”) could undermine traditional bank intermediation, especially in offshore jurisdictions where a large share of deposits belong to non-resident clients. The paper also highlights privacy and competition issues, and identifies key areas for further research on cross-border implications and monetary transmission.

2. *Tobias Adrian & Tommaso Mancini-Griffoli. “The Rise of Digital Money.” IMF FinTech Note No. 19/01, July 2019.*

Adrian and Mancini-Griffoli introduce a taxonomy—the “money tree”—that categorizes digital monies by issuer (public vs. private), form (account-based vs. token-based), and backing (funded vs. unfunded). They explore three main categories: electronic money (e-money), stablecoins, and CBDCs, detailing how each could reshape deposit-taking and payment services. In particular, they discuss how stablecoins and e-money could lead to the “privatization” of deposit functions and pose regulatory arbitrage risks for offshore financial centers keen to host innovative payment systems. Their framework helps policymakers anticipate the structural impact on bank funding and financial stability.

3. *Financial Action Task Force. “Updated Guidance for a Risk-Based Approach to Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers.” FATF, October 2021.*

This updated FATF guidance provides a comprehensive risk-based framework for applying anti-money laundering and counter-financing-of-terrorism (AML/CFT) obligations to virtual assets and virtual asset service providers (VASPs). Key recommendations include licensing requirements, customer due diligence, and implementation of the “Travel Rule” for cross-border transfers. For offshore banks offering custody or transactional services for cryptocurrencies on behalf of non-resident clients, these standards are critical for developing compliant internal policies and demonstrating effective cooperation with home and host-country regulators.

4. *Ulrich Bindseil & Fabio Panetta. “Central Bank Digital Currency Remuneration in a World with Low or Negative Nominal Interest Rates.” VoxEU, October 5, 2020.*

Bindseil (ECB) and Panetta (Bank of Italy) examine a two-tier remuneration scheme for CBDCs aimed at preserving financial stability when nominal interest rates approach or fall below zero. Under their proposal, small retail holdings would earn a flat (possibly zero) rate, while large balances—typical of offshore bank deposits—would face differentiated rates or fees. This design seeks to prevent a “digital bank run” in which depositors shift uninsured bank deposits into CBDCs en masse. The authors argue that such tiered remuneration can protect offshore banking centers from sudden liquidity drains while still enabling CBDC adoption.

5. *Morten L. Bech & Rodney Garratt. “Central Bank Cryptocurrencies.” BIS Quarterly Review, September 2017, pp. 55–70.*

Bech and Garratt introduce the concept of “central bank cryptocurrencies” (CBCCs), offering a taxonomy based on user access (retail vs. wholesale), ledger technology, and backing mechanisms. They assess how CBCCs might integrate with—or displace—existing offshore clearing and settlement systems. Their analysis shows that wholesale CBCCs could streamline cross-border interbank payments, whereas retail CBCCs raise profound questions about deposit insurance, anonymity, and the role of correspondent banking in offshore hubs.

6. Douglas W. Arner, János Barberis & Ross P. Buckley. “FinTech, RegTech, and the Reconceptualization of Financial Regulation.” *Northwestern Journal of International Law & Business*, Vol. 37, 2017, pp. 371–414.

While not limited to CBDCs, this paper explores how financial technology (FinTech) and regulatory technology (RegTech) tools are transforming both financial services and regulatory oversight. The authors survey automated compliance solutions—such as blockchain analytics for transaction monitoring and smart-contract-based reporting—and discuss how offshore banks can harness these innovations to strengthen AML/CFT controls. Their work underscores the strategic imperative for offshore centers to adopt RegTech if they wish to remain competitive in a digitized regulatory environment.

7. Committee on Payments and Market Infrastructures & Markets Committee. “Central Bank Digital Currencies.” *BIS CPMI Papers No. 174*, March 2018.

This joint BIS report offers a holistic framework for evaluating CBDCs, comparing retail models (direct-to-public) with wholesale models (interbank). It examines implications for payment infrastructures, monetary policy transmission, and financial stability. Of particular interest to offshore jurisdictions are the paper’s recommendations on hybrid architectures—where commercial banks intermediate CBDC distribution under central-bank oversight—which could help offshore centers integrate with both domestic and global payment systems without disintermediation.

8. Jess Chiu & Francisco Rivadeneyra. “Central Bank Digital Currency, Bank Intermediation and Payments.” In D. Niepelt (Ed.), *Central Bank Digital Currency: Considerations, Projects, Outlook*, CEPR Press, 2021.

Chiu and Rivadeneyra develop models linking CBDC issuance to bank deposit dynamics and payment behavior. They quantify potential deposit outflows from commercial banks when non-residents can hold CBDCs offshore, analyzing impacts on banks’ interest margins and liquidity. By simulating different CBDC designs—fixed versus variable remuneration, capped versus unlimited holdings—they identify which

features minimize risk of deposit flight from offshore institutions while preserving the benefits of digital currency adoption.

SUMMARY

The bachelor's thesis is organized into two core chapters that together offer a comprehensive analysis of offshore banking in the era of digital currencies—an area of growing relevance as jurisdictions seek to balance innovation, financial stability, and regulatory integrity in a rapidly digitizing global payments landscape.

The first chapter lays the theoretical and technical groundwork for understanding digital currencies' impact on offshore banking centers. It begins by tracing the evolution of money from traditional bank liabilities to token- and account-based digital currencies, introducing key taxonomies (e-money, stablecoins, CBDCs) and ledgers (centralized vs. distributed). Building on this, the chapter examines retail versus wholesale CBDC models, explores “reserves for all” architectures, and highlights how universal access to central-bank liabilities could disintermediate offshore banks' deposit bases. Finally, it reviews operational risk frameworks and RegTech innovations—such as blockchain analytics and automated compliance tools—that offshore institutions must integrate to manage crypto-asset exposures effectively.

The second chapter delves into the economic, regulatory, and strategic implications for offshore jurisdictions. It first assesses potential “digital bank runs” and models deposit outflows under various CBDC designs, emphasizing the importance of tiered remuneration schemes to deter mass migration of uninsured deposits. Next, it analyzes AML/CFT and FATF standards for virtual-asset service providers, outlining how offshore centers can develop risk-based compliance frameworks. The chapter concludes by evaluating hybrid CBDC architectures—commercial-bank intermediation under central-bank oversight—and offers practical recommendations for offshore banks to harness digital-currency benefits while safeguarding liquidity, maintaining correspondent relationships, and preserving financial-stability roles.

Grounded in both theoretical models and policy guidance, this thesis underscores that a resilient offshore banking strategy in the digital-currency era must combine robust

regulatory compliance, innovative risk-mitigation designs, and adaptive technology adoption to thrive amid evolving global payment infrastructures.

Keywords: offshore banking, central bank digital currency (CBDC), stablecoins, e-money, AML/CFT, RegTech, tiered remuneration, hybrid architecture, financial stability, digital payments.

Додаток В

Юрисдикції з високим рівнем ризику мають значні стратегічні недоліки у своїх режимах протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Щодо всіх країн, віднесених до групи високого ризику, FATF закликає всіх членів і наполегливо рекомендує всім юрисдикціям застосовувати посилені заходи належної обачності, а в найбільш серйозних випадках - застосовувати контрзаходи для захисту міжнародної фінансової системи від ризиків відмивання коштів, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення (ВК/ФТ/ФРЗ), що походять з цієї країни. Цей список часто називають «чорним списком».

З лютого 2020 року Іран звітував у січні та серпні 2024 року без суттєвих змін у статусі свого плану дій. З огляду на підвищені ризики фінансування розповсюдження зброї масового знищення, FATF повторно закликає застосувати контрзаходи щодо цих юрисдикцій з високим рівнем ризику.

Демократична Народна Республіка Корея (ДНРК)

Спираючись на заяви FATF протягом останнього десятиліття, FATF продовжує висловлювати занепокоєння через постійну неспроможність ДНРК усунути значні недоліки в її режимі боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (AML/CFT), а також через серйозні загрози, що виникають через незаконну діяльність ДНРК, пов'язану з розповсюдженням зброї масового знищення (ЗМЗ) та її фінансуванням.

З 2011 року FATF неодноразово наголошувала на необхідності для всіх країн ефективно впроваджувати цільові фінансові санкції відповідно до резолюцій Ради Безпеки ООН і застосовувати такі контрзаходи для захисту своїх фінансових систем від загроз відмивання грошей, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї:

- припинення кореспондентських відносин із банками ДНРК;

- закриття будь-яких дочірніх компаній або філій банків ДНРК у своїх країнах;
- обмеження ділових відносин та фінансових транзакцій із громадянами ДНРК.

Попри ці заклики, ДНРК збільшила свою інтеграцію у міжнародну фінансову систему, що створює ризики фінансування розповсюдження зброї, як зазначено FATF у лютому 2024 року. Це вимагає підвищеної пильності та оновленого впровадження і виконання цих контрзаходів. Як зазначено в Резолюції ООН 2270, ДНРК часто використовує підставні компанії, фіктивні фірми, спільні підприємства та складні непрозорі структури власності для обходу санкцій. У зв'язку з цим FATF закликає своїх членів та всі країни застосовувати посилені заходи належної обачності щодо ДНРК та її здатності здійснювати транзакції від свого імені.

FATF також закликає країни належно оцінювати та враховувати підвищені ризики фінансування розповсюдження зброї, враховуючи зростаючу фінансову інтеграцію, особливо оскільки наступний етап оцінювання вимагає адекватної оцінки ризиків відповідно до Рекомендації 1 та Результату 11. Можливість отримання достовірної інформації для оцінки ризиків, пов'язаних із ДНРК, ускладнюється через припинення мандату Групи експертів Комітету 1718. Тому FATF буде стежити за дотриманням фінансових санкцій і впровадженням контрзаходів щодо ДНРК.

Іран

У червні 2016 року Іран зобов'язався усунути свої стратегічні недоліки. План дій Ірану завершився у січні 2018 року. У лютому 2020 року FATF зазначила, що Іран не завершив реалізацію цього плану.

У жовтні 2019 року FATF закликала своїх членів та інші юрисдикції:

- вимагати посиленого нагляду за філіями та дочірніми компаніями фінансових установ, базованих в Ірані;
- запровадити підвищені механізми звітності або систематичне звітування про фінансові транзакції;

- вимагати посиленого зовнішнього аудиту фінансових груп стосовно будь-яких їхніх філій та дочірніх компаній, розташованих в Ірані.

Наразі, через неспроможність Ірану ратифікувати Конвенцію проти транснаціональної організованої злочинності («Палермо») і Конвенцію про фінансування тероризму відповідно до стандартів FATF, FATF повністю скасовує призупинення контрзаходів і закликає всі країни застосовувати ефективні контрзаходи відповідно до Рекомендації 19. Іран залишатиметься у заяві FATF про юрисдикції з високим ризиком, що підлягають заклику до дії, поки не буде виконано повний План дій. Якщо Іран ратифікує «Палермо» і Конвенцію про фінансування тероризму відповідно до стандартів FATF, FATF вирішить подальші кроки, включаючи можливість призупинення контрзаходів. Поки Іран не впровадить заходів, необхідних для усунення недоліків, виявлених у Плані дій, FATF залишатиметься стурбованою ризиками фінансування тероризму з боку Ірану та загрозою, яку це становить для міжнародної фінансової системи.

М'янма

У лютому 2020 року М'янма зобов'язалася усунути свої стратегічні недоліки. План дій для М'янми завершився у вересні 2021 року.

У жовтні 2022 року, враховуючи відсутність прогресу та невиконання більшості пунктів плану дій протягом року після закінчення терміну, FATF вирішила, що необхідні подальші дії відповідно до своїх процедур. FATF закликає своїх членів та інші юрисдикції застосовувати посилені заходи належної обачності, пропорційні ризику, що виникає з боку М'янми. FATF вимагає, щоб у рамках посилених заходів належної обачності фінансові установи підвищували рівень і характер моніторингу ділових відносин для визначення того, чи є ці транзакції або діяльність незвичайними чи підозрілими. Якщо до лютого 2025 року не буде досягнуто подальшого прогресу, FATF розгляне можливість запровадження контрзаходів.

Хоча загальний прогрес залишається повільним, М'янма досягла останнім часом певних успіхів у кількох аспектах свого плану дій. М'янма має продовжувати

працювати над впровадженням свого плану дій для усунення таких недоліків, зокрема:

1. Демонстрація посиленого використання фінансової розвідки у розслідуваннях правоохоронних органів (LEAs) та підвищення операційного аналізу й поширення інформації фінансовою розвідувальною одиницею (FIU).

2. Забезпечення розслідування/переслідування відмивання грошей (ML) відповідно до ризиків.

3. Демонстрація розслідування транскордонних випадків ML із міжнародною співпрацею.

4. Збільшення замороження/вилучення та конфіскації злочинних доходів, засобів і/або майна еквівалентної вартості.

5. Управління вилученими активами для збереження їхньої вартості до конфіскації.

6. Усунення технічних недоліків у відповідності до Рекомендації 7 для забезпечення ефективного впровадження цільових фінансових санкцій, пов'язаних із фінансуванням розповсюдження зброї.

При застосуванні посилених заходів належної обачності країни мають забезпечити, щоб потоки коштів для гуманітарної допомоги, легітимної діяльності неприбуткових організацій (NPO) та грошових переказів не були порушені чи обмежені. FATF також продовжить моніторинг того, чи діяльність М'янми у сфері AML/CFT не створює надмірного нагляду за легітимними фінансовими потоками. М'янма залишатиметься у списку країн, щодо яких оголошено заклик до дії, до завершення повного плану дій.

Юрисдикції під посиленим моніторингом (сірий список)

Юрисдикції, які перебувають під посиленим моніторингом, активно співпрацюють із FATF для усунення стратегічних недоліків у своїх режимах протидії відмиванню грошей, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї. Коли FATF вносить юрисдикцію до списку під посиленим моніторингом, це означає, що країна взяла на себе зобов'язання швидко усунути

виявлені стратегічні недоліки у встановлені строки та перебуває під посиленним наглядом. Цей список часто називають «сірим списком».

FATF та регіональні органи, подібні до FATF (FSRBs), продовжують співпрацювати з наведеними нижче юрисдикціями, які звітують про прогрес у вирішенні своїх стратегічних недоліків. FATF закликає ці юрисдикції оперативно завершити виконання своїх планів дій у встановлені строки. FATF вітає їхні зобов'язання та буде ретельно стежити за їхнім прогресом. FATF не закликає застосовувати посилені заходи належної обачності щодо цих юрисдикцій.

Стандарти FATF не передбачають повного відмовлення від обслуговування або припинення обслуговування цілих класів клієнтів, а вимагають застосування підходу, заснованого на оцінці ризиків. Тому FATF закликає своїх членів та всі юрисдикції враховувати подану нижче інформацію під час аналізу ризиків. Країни, які розглядають заходи на основі свого аналізу ризиків із врахуванням цієї інформації, повинні забезпечити, щоб потоки коштів для гуманітарної допомоги, легітимної діяльності неприбуткових організацій (NPO) та грошових переказів не були порушені або обмежені.

Крім того, країни мають враховувати свої міжнародні зобов'язання відповідно до Резолюції 2664 (2022) Ради Безпеки ООН щодо гуманітарних виключень із заходів заморожування активів, запроваджених у рамках санкційних режимів ООН.

FATF постійно ідентифікує додаткові юрисдикції, які мають стратегічні недоліки у своїх режимах протидії відмиванню грошей, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї. Деякі юрисдикції ще не були переглянуті FATF або їхніми FSRBs, але це буде зроблено у встановлені строки.

FATF надає певну гнучкість юрисдикціям, які не мають негайних термінів для звітування, дозволяючи їм добровільно звітувати про свій прогрес.

З червня 2024 року FATF переглянула прогрес таких країн: Болгарія, Буркіна-Фасо, Камерун, Хорватія, Демократична Республіка Конго, Малі, Мозамбік, Намібія, Нігерія, Філіппіни, Сенегал, Південна Африка, Південний Судан, Танзанія, В'єтнам та

Ємен. Для цих країн надано оновлені заяви. Гаїті, Кенія, Монако, Сирія та Венесуела вирішили відкласти звітування; тому раніше опубліковані заяви для цих юрисдикцій наведені нижче, але вони можуть не відображати останній статус режимів AML/CFT цих країн.

За результатами перегляду FATF тепер також ідентифікує такі країни: Алжир, Ангола, Кот-д'Івуар та Ліван.

Алжир

У жовтні 2024 року Алжир взяв на себе високорівневе політичне зобов'язання співпрацювати з FATF і MENAFATF для підвищення ефективності свого режиму боротьби з відмиванням грошей і фінансуванням тероризму (AML/CFT). Після ухвалення звіту про взаємну оцінку (MER) у травні 2023 року Алжир досяг прогресу в багатьох рекомендованих діях, зокрема в ефективнішому розслідуванні та переслідуванні справ про відмивання грошей. Алжир продовжить працювати з FATF над виконанням плану дій, який передбачає: вдосконалення нагляду, заснованого на ризиках, з особливою увагою до секторів із підвищеним ризиком, зокрема через запровадження нових процедур, оцінок ризиків, наглядових посібників і настанов, а також проведення перевірок і застосування санкцій; розробку ефективної системи забезпечення прозорості базової та бенефіціарної власності; посилення режиму звітності про підозрілі транзакції; створення ефективної правової та інституційної бази для цільових фінансових санкцій проти фінансування тероризму; впровадження підходу, заснованого на ризиках, для нагляду за неприбутковими організаціями (NPO), без перешкоджання їхній легітимній діяльності.

Ангола

У жовтні 2024 року Ангола взяла на себе високорівневе політичне зобов'язання співпрацювати з FATF і ESAAMLG для підвищення ефективності свого AML/CFT режиму. З моменту ухвалення MER у червні 2023 року Ангола досягла прогресу, зокрема в посиленні національної координації, міжнародної співпраці та використання фінансової розвідки відповідними органами. Ангола продовжить працювати з FATF над виконанням плану дій, який включає: вдосконалення розуміння ризиків ML/TF;

покращення нагляду, заснованого на ризиках, для нефінансових банківських суб'єктів і DNFBPs; забезпечення доступу компетентних органів до точної та актуальної інформації про бенефіціарну власність і належного реагування на порушення; демонстрацію збільшення кількості розслідувань і переслідувань у справах ML; забезпечення здатності ідентифікувати, розслідувати та переслідувати TF; запровадження ефективного процесу для застосування цільових фінансових санкцій без затримок.

Болгарія

З жовтня 2023 року Болгарія взяла на себе високорівневе політичне зобов'язання співпрацювати з FATF і MONEYVAL для посилення ефективності свого AML/CFT режиму. Болгарія зробила кроки у впровадженні національного плану дій, зокрема в наглядовій діяльності для операторів поштових грошей, обмінників валюти та агентів із нерухомості, а також у використанні конфіскації як політичного інструменту. План дій Болгарії включає: усунення технічних недоліків у відповідності; забезпечення точності й актуальності інформації про бенефіціарну власність; покращення розслідувань і переслідувань справ про ML відповідно до ризиків, зокрема у випадках корупції та організованої злочинності; забезпечення можливості проведення паралельних фінансових розслідувань у справах про тероризм; усунення прогалів у TFS PF рамках; ідентифікацію NPO, вразливих до зловживань TF, і впровадження моніторингу, заснованого на ризиках.

Буркіна-Фасо

З лютого 2021 року Буркіна-Фасо взяла на себе зобов'язання співпрацювати з FATF і GIABA для посилення свого AML/CFT режиму. Країна досягла певного прогресу, зокрема в посиленні нагляду за фінансовими установами та DNFBPs, створенні системи доступу компетентних органів до інформації про бенефіціарну власність і впровадженні моніторингу NPO. План дій передбачає впровадження ефективного режиму цільових фінансових санкцій, пов'язаних із TF та PF.

Камерун

У червні 2023 року Камерун взяв на себе високорівневе зобов'язання співпрацювати з FATF і GABAC для посилення ефективності свого AML/CFT

режиму. План дій Камеруну включає: вирівнювання стратегій AML/CFT із оцінкою ризиків; впровадження наглядових заходів для фінансових установ і DNFBPs; покращення доступу до інформації про бенефіціарну власність; забезпечення ефективного розслідування і переслідування ML та TF; впровадження політик щодо вилучення та конфіскації активів, пов'язаних зі злочинною діяльністю.

Кот-д'Івуар

У жовтні 2024 року Кот-д'Івуар взяв на себе зобов'язання співпрацювати з FATF і GIABA. Країна досягла прогресу, зокрема через удосконалення правової бази AML/CFT, посилення FIU та прокуратури, а також управління активами. План дій передбачає: використання міжнародної співпраці у справах ML/TF; покращення наглядової діяльності; підвищення точності інформації про бенефіціарну власність; посилення фінансової розвідки та розширення кількості справ ML і TF.

Хорватія

З червня 2023 року, коли Хорватія взяла на себе високорівневе політичне зобов'язання співпрацювати з FATF і MONEYVAL для посилення ефективності свого AML/CFT режиму, країна зробила кроки для його вдосконалення. Це включає збільшення людських ресурсів у фінансовій розвідувальній одиниці (FIU) та покращення аналітичних можливостей, вдосконалення виявлення, розслідування та переслідування різних видів відмивання грошей (ML) правоохоронними органами, а також збільшення застосування тимчасових заходів для забезпечення кримінальних доходів. Хорватія має продовжувати працювати над реалізацією свого плану дій, зокрема демонструючи негайне повідомлення про зміни в режимах цільових фінансових санкцій (TFS) ООН відповідним суб'єктам звітування.

Демократична республіка Конго

З жовтня 2022 року, коли ДРК взяла на себе зобов'язання співпрацювати з FATF і GABAC для посилення ефективності свого AML/CFT режиму, країна зробила кроки для його вдосконалення. Це включає проведення навчання для

наглядних органів і FIU з метою посилення їхньої технічної спроможності. ДРК має продовжувати реалізацію свого плану дій FATF, зокрема шляхом розробки та впровадження плану нагляду, заснованого на ризиках; зміцнення спроможності FIU проводити операційний та стратегічний аналіз; посилення можливостей органів влади, які займаються розслідуванням і переслідуванням справ ML і TF; демонстрації ефективного впровадження TFS, пов'язаних із TF і PF.

Гаїті

(Заява від червня 2024 року)

З червня 2021 року, коли Гаїті взяла на себе зобов'язання співпрацювати з FATF і CFATF для посилення ефективності свого AML/CFT режиму, країна зробила певні кроки вперед. Це включає покращення доступу FIU до широкого спектра інформації та використання цієї інформації у фінансовій розвідці через ухвалення нового органічного закону. FATF визнає високий рівень політичного зобов'язання та зусилля Гаїті в умовах складної соціальної, економічної та безпекової ситуації. Гаїті має продовжувати реалізацію свого плану дій, зокрема завершити процес оцінки ризиків ML/TF і поширити результати; впровадити нагляд AML/CFT, заснований на ризиках, для фінансових установ і DNFBPs; забезпечити підтримку і доступність базової та бенефіціарної інформації; гарантувати, що FIU має адекватні ресурси та процеси для створення і розповсюдження аналізу; демонструвати розслідування та переслідування ML відповідно до профілю ризиків; збільшити ідентифікацію, відстеження та повернення злочинних доходів; усунути технічні недоліки в TFS; проводити моніторинг NPO, вразливих до зловживань TF, без порушення їхньої діяльності.

Кенія

(Заява від лютого 2024 року)

У лютому 2024 року Кенія взяла на себе високорівневе зобов'язання співпрацювати з FATF і ESAAMLG для посилення ефективності свого AML/CFT режиму. З моменту ухвалення MER у вересні 2022 року Кенія досягла прогресу, включаючи внесення змін до законодавства AML/CFT для приведення його у

відповідність до рекомендацій FATF і створення системи управління запитами міжнародної співпраці. План дій Кенії включає: завершення оцінки ризиків TF і представлення результатів NRA компетентним органам та приватному сектору; покращення нагляду за FIs і DNFBPs, заснованого на ризиках, і впровадження правової бази для ліцензування VASPs; підвищення розуміння превентивних заходів FIs і DNFBPs; призначення органу для регулювання трастів та забезпечення прозорості; вдосконалення використання фінансової розвідки; збільшення розслідувань і переслідувань ML і TF; приведення TFS у відповідність до R.6 і R.7; перегляд регулювання NPO для забезпечення пропорційності заходів до ризиків без перешкоджання діяльності NPO.

Ліван

У жовтні 2024 року Ліван взяв на себе високорівневе політичне зобов'язання співпрацювати з FATF і MENAFATF для посилення ефективності свого AML/CFT режиму, незважаючи на складну соціальну, економічну та безпекову ситуацію в країні. З моменту ухвалення звіту про взаємну оцінку (MER) у травні 2023 року Ліван досяг прогресу в кількох рекомендованих заходах, зокрема видав циркуляри для банків та фінансових установ щодо створення відділів боротьби з хабарництвом і корупцією та заходи проти незареєстрованої фінансової діяльності. План дій Лівану включає: оцінку ризиків TF і ML, виявлених у MER, та впровадження політик для їх зменшення; посилення механізмів виконання запитів про міжнародну правову допомогу, екстрадицію та повернення активів; підвищення розуміння ризиків DNFBPs і застосування санкцій за порушення AML/CFT; забезпечення актуальності інформації про бенефіціарну власність; покращення використання FIU продуктів фінансової розвідки; збільшення розслідувань, судових справ та рішень у справах ML; вдосконалення повернення активів і виявлення незаконного переміщення валют, дорогоцінних металів та каменів; розслідування TF і обмін інформацією з міжнародними партнерами; посилення впровадження TFS без затримок, особливо серед DNFBPs; моніторинг NPOs із високим ризиком без перешкоджання їхній легітимній діяльності.

Малі

З жовтня 2021 року Малі взяла на себе зобов'язання співпрацювати з FATF і GIABA для підвищення ефективності AML/CFT режиму. Малі досягла прогресу, зокрема через зміцнення законодавства про фінансування тероризму, що дозволило краще розслідувати TF. План дій включає: забезпечення своєчасного доступу до точної інформації про бенефіціарну власність; демонстрацію ефективності цільових фінансових санкцій, пов'язаних із TF і PF. FATF зауважує, що всі терміни виконання минули, і закликає Малі якнайшвидше завершити виконання плану дій.

Монако

(Заява від червня 2024 року)

У червні 2024 року Монако взяло на себе зобов'язання співпрацювати з FATF і MONEYVAL для підвищення ефективності свого AML/CFT режиму. Після ухвалення MER у грудні 2022 року Монако досягло значного прогресу, зокрема створило об'єднану FIU і наглядовий орган AML/CFT, посилило виявлення TF, впровадило TFS і нагляд, заснований на ризиках, для NPOs. План дій Монако включає: посилення розуміння ризиків відмивання грошей та шахрайства з податками; збільшення запитів про ідентифікацію та арешт активів за кордоном; застосування санкцій за порушення AML/CFT і вимог про бенефіціарну власність; вдосконалення якості та своєчасності STR-звітів; підвищення ефективності судової системи; збільшення конфіскації активів, підозрюваних у кримінальному походженні.

Мозамбік

З жовтня 2022 року Мозамбік зобов'язався співпрацювати з FATF і ESAAMLG для посилення AML/CFT режиму. Прогрес включає вдосконалення нагляду, заснованого на ризиках, збільшення ресурсів FIU і проведення навчань щодо TFS. План дій передбачає: впровадження плану нагляду, заснованого на ризиках; підвищення обсягу фінансової розвідки; демонстрацію здатності правоохоронців розслідувати ML; ідентифікацію випадків TF; проведення оцінки ризиків для NPOs.

Намібія

У лютому 2024 року Намібія взяла на себе зобов'язання співпрацювати з FATF і ESAAMLG для посилення AML/CFT режиму. План дій включає: зміцнення нагляду через посилення людських і матеріальних ресурсів; проведення перевірок на основі оцінки ризиків; застосування санкцій за порушення AML/CFT; посилення превентивних заходів; покращення роботи FIU; підвищення співпраці між FIU та правоохоронцями; вдосконалення операційних можливостей органів для розслідування і переслідування ML/TF; ухвалення нової стратегії протидії тероризму.

Нігерія

3 лютого 2023 року Нігерія взяла на себе високорівневе політичне зобов'язання співпрацювати з FATF і GIABA для підвищення ефективності свого AML/CFT режиму. Нігерія зробила кроки вперед, зокрема посилила міжнародну співпрацю, покращила механізми взаємодії між органами розслідування TF і впровадила моніторинг NPO, які піддаються ризику зловживань TF. План дій включає: вдосконалення наглядової діяльності для FIs і DNFBPs, заснованої на оцінці ризиків; забезпечення своєчасного доступу компетентних органів до точної інформації про бенефіціарну власність; збільшення розслідувань і переслідувань ML відповідно до ризиків; виявлення порушень зобов'язань щодо декларування валют і застосування санкцій; збільшення розслідувань та переслідувань різних типів TF відповідно до профілю ризиків країни.

Філіппіни

У червні 2021 року Філіппіни взяли на себе зобов'язання співпрацювати з FATF і APG для посилення AML/CFT режиму. На пленарному засіданні у жовтні 2024 року FATF зробила початковий висновок, що Філіппіни суттєво виконали свій план дій і готові до оцінки на місці, щоб підтвердити сталість впровадження реформ. Основні досягнення включають: впровадження наглядової діяльності для DNFBPs, заснованої на ризиках; контроль ризиків, пов'язаних із казино; нові вимоги реєстрації для MVTs; поліпшення доступу до інформації про бенефіціарну власність; збільшення розслідувань і

переслідувань ML і TF; забезпечення моніторингу NPO без порушення їхньої діяльності; підвищення ефективності TFS для TF і PF.

Південна Африка

З лютого 2023 року Південна Африка взяла на себе зобов'язання співпрацювати з FATF і ESAAMLG для посилення AML/CFT режиму. Прогрес включає: збільшення MLA-запитів, посилення нагляду за DNFBPs, конфіскацію доходів від злочинів, впровадження TF стратегії та TFS. План дій включає: забезпечення ефективності санкцій за порушення AML/CFT; доступ до точної інформації про бенефіціарну власність; розслідування складних справ ML і TF відповідно до ризиків.

Південний Судан

З червня 2021 року Південний Судан взяв на себе зобов'язання співпрацювати з FATF і ESAAMLG. Прогрес включає: завершення NRA та його поширення серед зацікавлених сторін. План дій включає: оновлення закону AML/CFT 2012 року; виконання Віденської, Палермської конвенцій і Конвенції про фінансування тероризму; створення FIU; впровадження TFS; моніторинг NPO із високим ризиком. FATF зазначає обмежений прогрес і закликає прискорити виконання плану.

Сирія

(Заява від лютого 2023 року)

З лютого 2010 року Сирія взяла на себе зобов'язання співпрацювати з FATF і MENAFATF для вирішення стратегічних недоліків AML/CFT. У червні 2014 року FATF встановила, що Сирія виконала свій план дій на технічному рівні, включаючи криміналізацію TF та заморожування активів терористів. Через безпекову ситуацію FATF поки не змогла провести оцінку на місці, але планує зробити це за першої можливості.

Танзанія

З жовтня 2022 року Танзанія взяла на себе високорівневе політичне зобов'язання співпрацювати з FATF і ESAAMLG для посилення ефективності свого AML/CFT режиму. Країна досягла прогресу, включаючи впровадження наглядової діяльності для FIs і DNFBPs, заснованої на оцінці ризиків, проведення

перевірок на основі ризиків і застосування пропорційних санкцій за порушення. Танзанія також покращила використання фінансової розвідки та статистичних даних для розслідувань і переслідувань ML відповідно до ризиків, розробила і почала впроваджувати національну стратегію CFT, а також завершила оцінку ризиків TF для NPO. План дій Танзанії включає демонстрацію здатності проводити розслідування TF і переслідування відповідно до профілю ризиків країни.

Венесуела

(Заява від червня 2024 року)

У червні 2024 року Венесуела взяла на себе зобов'язання співпрацювати з FATF і CFATF для посилення свого AML/CFT режиму. Після ухвалення MER у листопаді 2022 року країна досягла прогресу, зокрема оновила національну оцінку ризиків. План дій Венесуели включає: посилення розуміння ризиків ML/TF, включаючи TF і ризики, пов'язані з юридичними особами; застосування AML/CFT заходів для FIs і DNFBPs; забезпечення точності та своєчасного доступу до інформації про бенефіціарну власність; посилення ресурсів FIU; покращення розслідувань і переслідувань ML і TF; застосування пропорційних заходів для NPO, щоб уникнути зловживань TF, не перешкоджаючи їхній легітимній діяльності; і впровадження TFS для TF і PF без затримок.

В'єтнам

З червня 2023 року В'єтнам взяв на себе високорівневе політичне зобов'язання співпрацювати з FATF і APG для посилення AML/CFT режиму, однак прогрес країни залишається обмеженим. FATF закликає В'єтнам координувати дії для демонстрації прогресу в реалізації плану дій, включаючи: підвищення розуміння ризиків ML/TF; вдосконалення міжнародної співпраці; впровадження наглядової діяльності для FIs і DNFBPs, заснованої на ризиках; регулювання віртуальних активів і VASPs; усунення технічних недоліків; проведення інформаційних кампаній із приватним сектором; забезпечення точності інформації про бенефіціарну власність; посилення незалежності FIU; і збільшення кількості розслідувань і переслідувань ML і TF.

Ємен

(Заява від лютого 2023 року)

3 лютого 2010 року Ємен взяв на себе зобов'язання співпрацювати з FATF і MENAFATF для усунення стратегічних недоліків AML/CFT. У червні 2014 року FATF встановила, що Ємен технічно виконав свій план дій, включаючи криміналізацію ML і TF, запровадження процедур замороження активів терористів, удосконалення вимог до належної перевірки клієнтів і звітності про підозрілі транзакції, а також створення повноцінного FIU. Через безпекову ситуацію FATF поки не змогла провести оцінку на місці, але планує зробити це за першої можливості.

Юрисдикції, які більше не підлягають посиленому моніторингу FATF

Сенегал

FATF вітає значний прогрес Сенегалу в удосконаленні його AML/CFT режиму. Сенегал посилив ефективність свого AML/CFT режиму, виконавши зобов'язання, передбачені планом дій, щодо усунення стратегічних недоліків, визначених FATF у лютому 2021 року. Основні досягнення включають:

1. Демонстрацію послідовного розуміння ризиків ML/TF усіма відповідними органами.
2. Залучення міжнародної співпраці для полегшення розслідувань ML/TF і відстеження злочинних доходів за кордоном.
3. Забезпечення адекватного нагляду, заснованого на ризиках, і санкцій для FIs і DNFBPs, а також поліпшення їхньої відповідності вимогам AML/CFT, зокрема збільшення звітності про підозрілі транзакції (STR) та створення ефективних механізмів внутрішнього контролю.
4. Підтримання адекватної, точної та актуальної інформації про базову та бенефіціарну власність і забезпечення її своєчасного доступу компетентним органам.
5. Збільшення кадрового потенціалу FIU для проведення аналізу та збільшення обсягу розповсюдження фінансової розвідки.

6. Зміцнення можливостей правоохоронних органів для виявлення та розслідування МЛ і злочинів-попередників відповідно до ризиків, а також ведення статистики розслідуваних і переслідуваних справ.

7. Встановлення політик і процедур для ідентифікації та вилучення злочинних доходів і демонстрація ефективного використання повноважень щодо арешту та заморожування активів.

8. Зміцнення розуміння ризиків ТФ і спроможності протидії ТФ правоохоронними та прокурорськими органами, а також демонстрація відповідності розслідувань ТФ профілю ризиків Сенегалу.

9. Впровадження режиму цільових фінансових санкцій.

10. Реалізація моніторингового режиму, заснованого на ризиках, для НРО, які піддаються ризику зловживань ТФ.

Сенегал повинен продовжувати співпрацювати з GИABA для підтримання своїх досягнень у вдосконаленні AML/CFT системи.

Протокол аналізу звіту подібності науковим керівником

Заявляю, що я ознайомився (-лась) з Повним звітом подібності, який був згенерований Системою виявлення і запобігання плагіату щодо роботи:

Автор: Шлаган Анна Віталіївна

Назва: Офшорні банки в епоху цифрових валют

Координатор: д.е.н., проф. Луцишин З.О.

Підрозділ: кафедра міжнародних фінансів

Коефіцієнт подібності 1: 1.9

Коефіцієнт подібності 2: 0.8

Тривога: 0

Після аналізу Звіту подібності констатую наступне:

- виявлені в роботі запозичення є сумлінними і не мають ознак плагіату. Тому робота визнається самостійною і допускається до захисту;
- виявлені в роботі запозичення не мають ознак плагіату, але їх надмірна кількість викликає сумніви щодо цінності роботи і самостійності її автора. Роботу направити на доопрацювання;
- виявлені в роботі запозичення є недобросовісними і мають ознаки плагіату або в ній містяться навмисні спотворення тексту, що вказують на спроби приховування недобросовісних запозичень. У зв'язку з чим, робота не допускається до захисту.

Обґрунтування:

.....
.....
.....
.....
.....

9.06.2025

Дата

Підпис Наукового керівника